

Lovforslag nr. L 174. Fremsat den 5. februar 1999 af arbejdsministeren (Ove Hygum)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om seniorydelse og lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik

(Fleksibel efterløn m.v.)

§ 1

I lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lov-bekendtgørelse nr. 587 af 10. august 1998, som ændret ved lov nr. 897 af 16. december 1998 og ved § 1 i lov nr. 1000 af 23. december 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 41, stk. 1, nr. 2, affattes således:

»2) som er mellem 18 og 63 år, dog 65 år for personer født før den 1. juli 1939, og«.

2. I § 51, stk. 1, 7. pkt., udgår: », herunder at del-efterløn kan medregnes i arbejdsfortjenesten«.

3. § 53, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Retten til dagpenge ophører ved udgangen af den måned, hvori medlemmet fylder 65 år, dog 67 år, for medlemmer født før den 1. juli 1939.«.

4. I § 55, stk. 4, indsættes efter »medlemskab«: »og indbetaling af efterlønsbidrag«.

5. I § 55, stk. 5, indsættes efter 1. pkt.:

»Efter sammenlagt 6 måneders ledighed har medlemmet ret og pligt til at modtage tilbud efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, jf. stk. 2.«.

6. I § 57, stk. 2, 1. pkt., og to steder i 2. pkt., ind-sættes efter »dagpenge«: », efterløn«.

7. Før § 74 indsættes:

»Kapitel 11 a

Efterløn

Efterløn til medlemmer, der fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere

Betingelser for ret til efterløn«.

8. § 74 affattes således:

»§ 74. Medlemmer, der fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere, har ret til efterløn efter reglerne i §§ 74 a-1.«.

9. Efter § 74 indsættes:

»§ 74 a. Ret til efterløn har et medlem af en anerkendt arbejdsløshedskasse, som

- 1) er fyldt 60 år,
- 2) har været medlem i mindst 25 år inden for de sidste 30 år, jf. dog stk. 2 og 3,
- 3) har indbetalt efterlønsbidrag, jf. § 77, stk. 4, jf. dog § 77, stk. 5, i mindst 25 år inden for de sidste 30 år, jf. dog stk. 2 og 3,
- 4) ved ledighed vil kunne opfylde betingelserne for ret til dagpenge, jf. dog stk. 5, eller modtager overgangsydelse,
- 5) har fået indberettet værdien af pensionsfor-muen, jf. § 74 i, stk. 3 og 4, og

6) har bopæl her i riget, bortset fra Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Medlemmer, der er født før den 1. marts 1952, kan opfylde kravet om medlemskab, jf. stk. 1, nr. 2, ved uafbrudt medlemskab fra den 31. marts 1992 til det fyldte 60. år. Medlemsperioden skal dog mindst udgøre 10 år inden for de sidste 15 år. Medlemmet skal have indbetalt efterlønsbidrag, jf. stk. 1, nr. 3, fra den 1. april 1999, jf. dog § 77, stk. 5.

Stk. 3. Medlemmer, der er født før den 1. juli 1964, jf. dog stk. 2, kan opfylde kravet om medlemskab og indbetaling af efterlønsbidrag, jf. stk. 1, nr. 2 og 3, ved uafbrudt medlemskab og indbetaling af efterlønsbidrag fra den 1. juli 1999 til det fyldte 60. år, jf. dog § 77, stk. 5. Perioden skal dog mindst udgøre 20 år inden for de sidste 25 år. For medlemmer født før den 1. april 1959 er det tilstrækkeligt, at efterlønsbidraget er indbetalt uafbrudt fra den 1. april 1999.

Stk. 4. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen kan undtagelsesvis tillade, at der ses bort fra afbrydelser i medlemskabet og indbetaling af efterlønsbidrag ved afgørelsen af, om kravene i stk. 2 og 3 er opfyldt. Tilladelsen kan gøres betinget af, at medlemmet efterbetaler bidrag til arbejdsløshedsforsikringen og efterlønsbidrag for den pågældende periode.

Stk. 5. Et medlem, der efter det fyldte 50. år mister dagpengereetten ved udløbet af perioden i § 55, stk. 2, og som ved fortsat indbetaling af medlems- og efterlønsbidrag kan opfylde anciennitetskravet for ret til efterløn ved det fyldte 60. år, har ret til efterløn, selv om arbejdskravet efter § 53 ikke er opfyldt.

Stk. 6. Retten til efterløn ophører ved udgangen af den måned, hvori medlemmet fylder 65 år, eller ved medlemmets død.

Efterlønsbevis

§ 74 b. Medlemmer, der opfylder betingelserne i § 74 a, har ret til efter ansøgning at få udstedt et efterlønsbevis af arbejdsløsheds-kassen. Beviset har tidligst virkning fra ansøgningstidspunktet.

Stk. 2. Efterlønsbeviset sikrer, at medlemmet ikke mister retten til at overgå til efterløn, selv om medlemmet på overgangstidspunktet ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet, jf. § 62, stk. 1, nr. 1 og 3. Medlemmet skal på overgangstidspunktet opfylde alle øvrige betingelser i § 74 a, dog bortset fra stk. 1, nr. 2 og 3.

Stk. 3. Et medlem, som har fået udstedt et efterlønsbevis, har ret til at få beregnet efterløn på grundlag af mindst det beregningsgrundlag, jf. § 51, som medlemmet havde på det tidspunkt, hvor efterlønsbeviset fik virkning. Beregningsgrundlaget reguleres med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Stk. 4. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler om anvendelsen af denne bestemmelse.

Overgang til efterløn

§ 74 c. Overgang til efterløn kan ske fra beskæftigelse, ledighed, overgangsydelse eller delpension. Medlemmer, der driver selvstændig virksomhed inden overgangen til efterløn, og som ikke viderefører virksomheden efter reglerne i § 74 f, kan først overgå til efterløn, når det personlige arbejde i virksomheden er ophørt mere end midlertidigt.

Stk. 2. Efterløn ydes efter skriftlig ansøgning, som skal indgives til medlemmets arbejdsløsheds-kasse, inden retten til dagpenge eller overgangsydelse ophører. Efterløn kan tidligst ydes fra det tidspunkt, hvor kassen har modtaget ansøgningen.

Stk. 3. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen kan i særlige tilfælde tillade, at et medlem, der ikke har ansøgt rettidigt, jf. stk. 2, kan overgå til efterløn. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen kan efter forhandling med Landsarbejdsrådet fastsætte regler om, at et medlem kan overgå til efterløn, selv om der ikke er sket en indberetning af værdien af pensionsformuen, jf. § 74 a, stk. 1, nr. 5.

Stk. 4. Et medlem, der ønsker at overgå til efterløn som fuldtidsforsikret, jf. § 74 j, stk. 3, fra delpension efter lov om delpension, skal anmode herom inden delpensionens bortfald.

Stk. 5. Et medlem, der modtager ydelser efter lov om social pension eller tilsvarende udenlandsk lovgivning, kan ikke samtidig modtage efterløn. Medlemmet kan dog modtage invaliditetsydelse samtidig med efterlønnen.

Stk. 6. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen kan efter forhandling med Landsarbejdsrådet fastsætte nærmere regler om overgang til efterløn, herunder om overgang til efterløn efter bortfald af delpension efter lov om delpension.

§ 74 d. Et medlem, der er udtrådt af efterløns-

ordningen, kan ikke genindtræde i ordningen. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen kan dog efter forhandling med Landsarbejdsrådet fastsætte regler om, at der i særlige tilfælde kan ske genindtræden i efterlønsordningen.

Stk. 2. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler om medlemmets indplacering i perioderne efter § 55, stk. 1 og 2, jf. stk. 5, efter udtræden af efterlønsordningen.

Arbejde i efterlønsperioden

§ 74 e. En efterlønsmodtager kan mod fradrag i efterlønnen have lønarbejde uden begrænsning. Arbejdet må dog ikke udføres i en selvstændig virksomhed, der ejes eller drives af medlemmets ægtefælle, eller i en virksomhed, som er bortforpagtet af medlemmet eller af medlemmets ægtefælle.

Stk. 2. Fradrag i efterlønnen for arbejde efter stk. 1 foretages efter samme regler, som gælder for fradrag i dagpenge, herunder reglerne om supplerende dagpenge og timeoverførsel, jf. § 58, § 59 og § 73, stk. 1, og stk. 3-5. Fradraget foretages efter, at der er foretaget fradrag for pension, jf. § 74 i.

Stk. 3. Arbejde i efterlønsperioden kan ikke medregnes ved optjening af beskæftigelseskravet, jf. § 53, stk. 2 og 5, og kan ikke danne grundlag for overflytning fra deltids- til fuldtidsforsikring, jf. § 68.

§ 74 f. Et medlem, der har drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang i mindst 3 hele regnskabsår umiddelbart inden overgangen til efterløn, kan drive selvstændig virksomhed i efterlønsperioden, hvis arbejdstiden i virksomheden nedsættes til og altid udgør 18½ time pr. uge. Arbejdstidsnedsættelsen skal dokumenteres.

Stk. 2. Et medlem, der opfylder betingelserne i stk. 1, kan i efterlønsperioden drive selvstændig virksomhed, der alene er baseret på medlemmets egen arbejdskraft, hvis arbejdstiden i virksomheden nedsættes til højst 962 timer pr. kalenderår, og virksomhedens skattepligtige indkomst ikke overstiger halvdelen af et gennemsnit af den skattepligtige indkomst i virksomheden i de seneste 3 år inden overgangen til efterløn. Der kan ikke tages hensyn til afskrivninger i efterlønsperioden, der pr. år overstiger de gennemsnitlige årlige afskrivninger i 3-årsperioden. Virksomheden kan dog drives sammen med ægtefællen,

hvis det dokumenteres, at den ene eller begge ægtefæller nedsætter deres arbejdstid, jf. 1. pkt. I særlige tilfælde kan direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen tillade, at et medlem kan drive selvstændig virksomhed med én ansat. Medlemmet skal over for arbejdsløsheds-kassen dokumentere, at betingelserne for drift af selvstændig virksomhed i efterlønsperioden er opfyldt.

Stk. 3. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler om beregning af virksomhedens skattepligtige indkomst, beregning af virksomhedens gennemsnitlige skattepligtige indkomst i de seneste 3 år umiddelbart inden overgangen til efterløn samt modregning i efterlønnen for skattepligtig indkomst ud over det tilladte omfang.

Stk. 4. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen kan tillade, at et medlem kan videreføre eller påbegynde selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse i efterlønsperioden, hvis medlemmet sandsynliggør, at arbejdstiden i virksomheden kan holdes under 400 timer pr. år. Virksomhedens bruttoomsætning må ikke overstige 50.000 kr. pr. år. Beløbet reguleres med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Stk. 5. Arbejde i en virksomhed efter stk. 1 medfører fradrag i efterlønnen med 18½ time pr. uge. Arbejde i en virksomhed efter stk. 2 medfører fradrag i efterlønnen time for time, dog med mindst 12 timer pr. uge. Der kan højst udbetales efterløn for 962 timer i et kalenderår. Medlemmet skal løbende oplyse arbejdsløsheds-kassen om den faktiske arbejdstid i virksomheden. Medlemmet skal på en årlig efterløns-erklæring oplyse kassen om virksomhedens skattepligtige indkomst m.v.

Stk. 6. Arbejde i en virksomhed efter stk. 4 fradrages i efterlønnen time for time. Medlemmet skal løbende oplyse arbejdsløsheds-kassen om den faktiske arbejdstid i virksomheden og om virksomhedens bruttoomsætning. Ved kalenderårets afslutning skal medlemmet på en årlig efterløns-erklæring oplyse kassen om virksomhedens bruttoomsætning m.v.

Stk. 7. Overstiger medlemmets timeforbrug, jf. stk. 1, 2 og 4, i virksomheden det tilladte antal timer pr. uge eller i kalenderåret, skal arbejdsløsheds-kassen indstille udbetalingen af efterløn og træffe afgørelse om tilbagebetaling af den udbetalte efterløn i kalenderåret. Udbetaling af efterløn kan tidligst genoptages fra begyndelsen af

det følgende kalenderår, hvis medlemmet sandsynliggør, at arbejdet i virksomheden ikke vil overstige det tilladte antal timer i et kalenderår.

Stk. 8. Den skattepligtige indkomst ved den selvstændige virksomhed efter stk. 2 må ikke overstige halvdelen af den gennemsnitlige skattepligtige indkomst i de seneste 3 år inden overgangen til efterløn. Der kan ikke tages hensyn til afskrivninger i efterlønsperioden, der pr. år overstiger de gennemsnitlige årlige afskrivninger i 3-årsperioden. Overstiger den skattepligtige indkomst dette beløb, skal beløb herudover modregnes/tilbagebetales krone for krone. Hvis den gennemsnitlige skattepligtige indkomst i de 3 forudgående år har været mindre end 65.260 kr., modregnes der kun for indkomst, der overstiger den hidtidige skattepligtige indkomst. Hvis den gennemsnitlige skattepligtige indkomst har været mellem 65.260 kr. og 130.520 kr., modregnes der kun for skattepligtig indkomst ud over 65.260 kr. Beløbene reguleres med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Stk. 9. Overstiger bruttoomsætningen i en virksomhed efter stk. 4 det tilladte omfang, skal arbejdsløsheds-kassen indstille udbetalingen af efterløn og træffe afgørelse om tilbagebetaling af den udbetalte efterløn i kalenderåret. Udbetaling af efterløn kan tidligst genoptages fra begyndelsen af det følgende kalenderår, hvis medlemmet sandsynliggør, at virksomhedens omsætning ikke vil overstige det tilladte omfang.

Stk. 10. Selvstændig virksomhed i efterlønsperioden medregnes ikke i arbejdsperioderne efter § 53, stk. 2 og 5.

Stk. 11. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler om selvstændig virksomhed i efterlønsperioden. Der fastsættes herunder regler om, at ved overgang til efterløn i et kalenderår nedsættes de i stk. 2 og stk. 4 anførte timetal og indkomstbegrænsninger forholds-mæssigt.

§ 74 g. Et medlem, der er overgået til efterløn fra overgangsydelse, kan vælge at

- 1) arbejde i sammenlagt højst 200 timer inden for et kalenderår uden fradrag i efterlønnen, eller
- 2) arbejde mod fradrag i efterlønnen efter de regler, der er fastsat i § 74 e, § 74 f, stk. 4, og § 74 h.

Stk. 2. Vælger medlemmet at arbejde efter reglerne i stk. 1, nr. 2, gælder valget for resten af efterlønsperioden.

Stk. 3. Et medlem, der i løbet af et kalenderår vælger at arbejde efter reglerne i stk. 1, nr. 2, skal have foretaget fradrag for alt arbejde i kalenderåret. Overskrider et medlem 200 timers grænsen, jf. stk. 1, nr. 1, skal medlemmet overgå til arbejde efter reglerne i stk. 1, nr. 2, jf. dog stk. 6, nr. 2. I givet fald finder 1. pkt. tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. I det kalenderår, medlemmet indtræder i efterlønsordningen, reduceres de 200 timer forholds-mæssigt.

Stk. 5. Arbejde efter reglerne i stk. 1, nr. 1, må ikke udføres som vedvarende selvstændig virksomhed, jf. dog stk. 6, nr. 1, eller som arbejde i en selvstændig virksomhed, der ejes eller drives af medlemmets ægtefælle. Begrænsningen gælder dog ikke mindre jordbrug.

Stk. 6. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler for arbejde, der kan udføres efter stk. 1, nr. 1. Der kan herunder fastsættes regler om, at

- 1) det uanset stk. 5 i særlige tilfælde er tilladt at udøve selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse i sammenlagt højst 200 timer inden for et kalenderår,
- 2) der under særlige omstændigheder kan meddeles tilladelse til, at et medlem, der har overskredet de 200 timer, jf. stk. 1, nr. 1, kan fortsætte med at arbejde efter reglerne i stk. 1, nr. 1, og
- 3) der under særlige omstændigheder kan meddeles tilladelse til, at et medlem har lønarbejde, selv om arbejdets omfang i mindre grad må antages at overstige det efter stk. 1, nr. 1, tilladte.

Stk. 7. Til tilladelser efter regler fastsat i henhold til stk. 6, nr. 2 og 3, kan der knyttes økonomiske vilkår, navnlig således at der sker fradrag i efterlønnen for indtægter ved arbejde ud over de 200 timer.

Stk. 8. Perioder, i hvilke medlemmet modtager sygedagpenge efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, medregnes som arbejde i de 200 timer, jf. stk. 1, nr. 1, efter forholdet mellem det gennemsnitlige ugentlige timetal i den periode, der danner grundlag for fastsættelse af sygedagpengene, og en arbejdsperiode med fuld sæd-

vanlig arbejdstid. Perioder med løn under sygdom medregnes tilsvarende.

Stk. 9. Arbejde i efterlønsperioden kan ikke medregnes ved optjening af beskæftigelseskravet, jf. § 53, stk. 2, og stk. 5.

§ 74 h. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler om, hvilken betydning arbejde og indtægter i efterlønsperioden skal have for efterlønnens størrelse.

Fradrag for pension

§ 74 i. Et medlems pensionsordninger medfører fradrag i efterlønnen efter reglerne i stk. 2-9. Fradraget foretages, inden der foretages fradrag for arbejde m.v., jf. §§ 74 e-h.

Stk. 2. Reglerne i stk. 3-9 gælder for ordninger omfattet af afsnit I i pensionsbeskatningsloven, dog ikke pensioner omfattet af § 2, nr. 3, og § 2, nr. 4, litra b-d, samt for opsparing fra Lønmodtagernes Dyrtidsfond. Reglerne gælder endvidere for tilsvarende udenlandske pensionsordninger.

Stk. 3. Et medlem skal have opgjort værdien på tidspunktet umiddelbart før det fyldte 60. år af alle sine pensionsordninger. Opgørelsen foretages af arbejdsløsheds-kassen på grundlag af oplysninger, jf. stk. 4, om de i stk. 2, 1. pkt., nævnte ordninger, samt på grundlag af erklæring afgivet af medlemmet om værdien umiddelbart før medlemmets fyldte 60. år af de i stk. 2, 2. pkt., nævnte pensioner, pensioner omfattet af pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 2, samt pensioner omfattet af firmapensionskasselovens § 1, stk. 2, nr. 2-4, og § 2, stk. 3-5. For pensionsordninger med løbende livsvarige udbetalinger oplyser medlemmet en beregnet årlig livsvarig ydelse ved udbetaling fra det 60. år. For alle øvrige pensionsordninger oplyses depotet. Medlemmet har endvidere pligt til over for arbejdsløsheds-kassen at erklære, om oplysninger, der er indberettet efter stk. 4, er fyldestgørende.

Stk. 4. Pengeinstitutter, livsforsikringsselskaber og pensionskasser m.v. samt offentlige myndigheder, der forvalter pensionsordninger, som er omfattet af stk. 2, 1. pkt., har pligt til at foretage indberetning af værdien umiddelbart før medlemmets fyldte 60. år, af de omfattede pensionsrettigheder. For pensionsordninger med løbende livsvarige udbetalinger indberettes en beregnet årlig livsvarig ydelse ved udbetaling fra det 60. år. For alle øvrige pensionsordninger ind-

berettes depotet. Nærmere bestemmelser om indberetningen, herunder om tidspunktet for indberetningen, fastsættes af skatteministeren efter aftale med arbejdsministeren. Sker indberetning ikke rettidigt, skal den indberetningspligtige betale en afgift til staten på 500 kr. Reglerne i kildeskatteloven om redegørelse for indeholdelsen efter kildeskattelovens § 57, jf. kildeskattelovens § 74, stk. 1, nr. 3 og 4, og §§ 85 og 86, finder tilsvarende anvendelse på indberetninger efter 1. pkt. Indberetning sker elektronisk til Told- og Skattestyrelsen, der videregiver oplysningerne i elektronisk form til Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen og eventuelt andre offentlige myndigheder. Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen videregiver oplysningerne til arbejdsløsheds-kasserne.

Stk. 5. For pensionsordninger med løbende livsvarige udbetalinger foretages der fradrag med udgangspunkt i et beløb, der svarer til 80 pct. af den indberettede beregnede livsvarige årlige ydelse, jf. stk. 3, 3. pkt., og stk. 4, 2. pkt. For alle øvrige ordninger beregner arbejdsløsheds-kassen en årlig ydelse som 5 pct. af det indberettede depot, jf. stk. 4, 3. pkt. Inden fradraget i efterlønnen beregnes, foretages der et bundfradrag i den samlede årlige pensionsydelse på 10.000 kr. For medlemmer, der får udstedt efterlønsbevis i henholdsvis 1999, 2000, 2001 og 2002, er der dog i hele efterlønsperioden et bundfradrag på henholdsvis 30.000 kr., 25.000 kr., 20.000 kr. og 15.000 kr. om året. Bundfradraget reguleres med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent, og beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 100. Fradraget foretages herefter med 60 pct. af den beregnede årlige ydelse pr. efterlønstime. Fradrag efter denne bestemmelse foretages, uanset om pensionen udbetales i efterlønsperioden.

Stk. 6. Løbende udbetaling af pension, inklusive tillæg, som er led i et ansættelsesforhold, medfører uanset stk. 5 fradrag i efterlønnen uden bundfradrag fra det tidspunkt, den kommer til udbetaling. Fradraget udgør 50 pct. af det udbetalte pensionsbeløb pr. efterlønstime, jf. dog stk. 7 og 8.

Stk. 7. Et medlem, som tidligst overgår til efterløn mindst 2 år efter, at efterlønsbeviset har virkning, og som i denne periode har haft lønarbejde i mindst 3.120 timer, et deltidsforsikret medlem dog mindst 2.496 timer, eller har drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang,

skal alene have foretaget fradrag efter stk. 6. Fradraget udgør 55 pct. af det udbetalte pensionsbeløb pr. efterlønstime.

Stk. 8. Et medlem, der er overgået til efterløn fra overgangsydelse, skal alene have foretaget fradrag efter stk. 6. Fradraget udgør 45 pct. af det udbetalte pensionsbeløb pr. efterlønstime.

Stk. 9. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler om fradrag for pensioner.

Stk. 10. Økonomiministeren kan fastsætte nærmere regler om beregningsforudsætninger med hensyn til fradrag for pension i efterlønnen.

Efterlønnens størrelse

§ 74 j. Til et medlem, der har været fuldtidsforsikret i sammenlagt mindst 10 år inden for de sidste 15 år, heraf mindst 52 uger umiddelbart før overgangen til efterløn, jf. dog stk. 2, ydes efterløn med et beløb, der svarer til den dagpengesats, medlemmet ville være berettiget til i tilfælde af ledighed på overgangstidspunktet, jf. dog § 74 b, stk. 3. Efterlønnen kan dog højst ydes med et beløb, der svarer til 91 pct. af dagpengenes højeste beløb, jf. § 47, jf. dog stk. 5. Beløbet reguleres en gang om året med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Stk. 2. Medlemmer, der er født før den 1. juli 1949, kan tillige opfylde kravet om fuldtidsforsikring i stk. 1, hvis de er fuldtidsforsikrede uafbrudt fra den 1. juli 1999 til overgangen til efterløn. Medlemmet skal dog mindst have været fuldtidsforsikret i 5 år inden for de seneste 10 år, heraf mindst 26 uger umiddelbart inden overgangen til efterløn.

Stk. 3. Til et deltidsforsikret medlem og til et fuldtidsforsikret medlem, der ikke opfylder betingelserne i stk. 1 og 2, ydes efterløn med et beløb, der svarer til den dagpengesats, som medlemmet ville være berettiget til i tilfælde af ledighed på overgangstidspunktet, jf. dog § 74 b, stk. 3. Efterlønnen kan dog højst ydes med et beløb, der svarer til 91 pct. af dagpengenes højeste beløb, jf. § 70, jf. dog stk. 5. Beløbet reguleres en gang om året med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Stk. 4. Et medlem, der overgår til efterløn fra delpension efter lov om delpension, har ret til efterløn efter stk. 1, hvis medlemmet ved overgangen til delpension opfyldte betingelserne i stk. 1, jf. stk. 2.

Stk. 5. Et medlem, som tidligst overgår til efterløn mindst 2 år efter, at efterlønbeviset har virkning, og som i denne periode har haft lønarbejde i mindst 3.120 timer, et deltidsforsikret medlem dog mindst 2.496 timer, eller har drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, har ret til efterløn med et beløb, der svarer til den dagpengesats, medlemmet ville være berettiget til i tilfælde af ledighed på overgangstidspunktet, jf. dog § 74 b, stk. 3. Det er en betingelse, at medlemmet ikke har fået udbetalt delpension efter lov om delpension.

Stk. 6. Efterløn til et medlem, der er overgået til efterløn fra overgangsydelse, udbetales med et fast beløb på 82 pct. af højeste dagpenge for henholdsvis fuldtids- og deltidsforsikrede, jf. § 47 og § 70.

Stk. 7. Efterlønnen afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

Stk. 8. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler om beregning af efterlønnen.

Præmieordning

§ 74 k. Et medlem, som tidligst overgår til efterløn mindst 2 år efter, at efterlønbeviset har virkning, og som i denne periode har haft lønarbejde i mindst 3.120 timer, et deltidsforsikret medlem dog mindst 2.496 timer, eller har drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, optjener ved arbejde herudover i mindst 481 timer ret til en skattefri præmie, når medlemmet fylder 65 år eller afgår ved døden. Det er en betingelse, at medlemmet ikke har fået udbetalt delpension efter lov om delpension. Det er endvidere en betingelse, at der ikke er sket tilbagebetaling af efterlønsbidraget efter § 77 a.

Stk. 2. For medlemmer, som opfylder betingelserne for ret til efterløn som fuldtidsforsikrede, jf. § 74 j, stk. 1, jf. stk. 2, efter udløbet af perioden på mindst 2 år, jf. stk. 1, udgør præmien 6 pct. af dagpengenes højeste beløb på årsbasis, jf. § 47. For andre udgør præmien 6 pct. af dagpengenes højeste beløb på årsbasis, jf. § 70. Præmien ydes for hver 481 timer, dog højst for 12 gange 481 timer.

Stk. 3. Arbejdsløsheds-kassen opgør arbejdets omfang, beregner præmiens størrelse og udbetaler præmiebeløbet.

Stk. 4. Krav på præmien kan ikke overdrages eller gøres til genstand for retsforfølgning. Der

kan dog foretages modregning med eventuelle statslige tilgodehavender.

Stk. 5. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler om anvendelsen af denne bestemmelse, herunder om opgørelsen af arbejde efter stk. 1 og 2, samt om opgørelse af arbejde efter § 74 i, stk. 7, og § 74 j, stk. 5, og om udbetaling af præmien.

Udbetaling af efterløn

§ 74 i. Efterløn udbetales bagud for 4 henholdsvis 5 uger, således at hver udbetalingsperiode slutter næstsidste søndag i en måned. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen kan ændre en udbetalingsperiode, når særlige forhold taler herfor. Direktøren fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler om, hvornår efterlønnen skal være til disposition for medlemmet.

Stk. 2. Efterløn kan ikke udbetales til medlemmer, der opholder sig i udlandet i længere tid. Nærmere regler herom fastsættes af direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen efter forhandling med Landsarbejdsrådet.

Stk. 3. Efterløn kan ikke udbetales til et medlem, der arbejder i udlandet, medmindre arbejdet udføres som udsendt for en dansk arbejdsgiver.

Stk. 4. Efterløn kan ikke udbetales til et medlem, som ved domstols- eller administrativ afgørelse er berøvet sin frihed.

Stk. 5. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen kan efter forhandling med Landsarbejdsrådet fastsætte regler om retten til efterløn, hvis medlemmet er omfattet af strejke eller lockout (konflikt).«.

10. Før § 75 indsættes som overskrift:

»Efterløn til medlemmer, der er fyldt 60 år før den 1. juli 1999«.

11. § 75 affattes således:

»§ 75. Medlemmer, der er fyldt 60 år før den 1. juli 1999, har ret til efterløn efter reglerne i §§ 75 a-g.«.

12. Kapiteloverskriften før § 75 a ophæves.

13. § 75 a, stk. 1, affattes således:

»Efterløn ydes efter ansøgning til ældre medlemmer, der helt eller delvist forlader arbejdslivet før det fyldte 67. år. Overgang til efterløn

kan ske fra beskæftigelse, overgangsydelse, del-pension eller ledighed.«.

14. I § 75 a, stk. 2, ændres »jf. dog § 75 c, stk. 4.« til: »jf. dog § 75 c.«.

15. I § 75 b, stk. 1, nr. 3, udgår: »modtager del-efterløn«.

16. I § 75 b, stk. 2, udgår sidste pkt.

17. § 75 b, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen kan undtagelsesvis tillade, at der ses bort fra afbrydelser i medlemskabet ved afgørelsen af, om kravet i stk. 2, 1. pkt., er opfyldt. Tilladel-sen kan gøres betinget af, at medlemmet indbet-aler bidrag til arbejdsløshedsforsikringen for den pågældende periode.«.

18. § 75 b, stk. 8, affattes således:

»Stk. 8. Et medlem, der modtager ydelser efter lov om social pension eller tilsvarende uden-landsk lovgivning, kan ikke samtidig modtage efterløn. Medlemmet kan dog modtage invalidi-tetsydelse sammen med efterlønnen.«.

19. § 75 b, stk. 10, ophæves.

Stk. 11 bliver herefter stk. 10.

20. § 75 c affattes således:

»§ 75 c. Et medlem kan i efterlønperioden vælge at

- 1) arbejde i sammenlagt højst 200 timer inden for et kalenderår uden fradrag i efterlønnen, eller
- 2) arbejde mod fradrag i efterlønnen efter de regler, der er fastsat i § 74 e, § 74 f og § 74 h.

Stk. 2. Vælger medlemmet at arbejde efter reg-lerne i stk. 1, nr. 2, gælder valget for resten af ef-terlønperioden.

Stk. 3. Et medlem, der i løbet af et kalenderår vælger at arbejde efter reglerne i stk. 1, nr. 2, skal have foretaget fradrag for alt arbejde i ka-lenderåret. Overskrider et medlem 200 timers grænsen, jf. stk. 1, nr. 1, skal medlemmet overgå til arbejde efter reglerne i stk. 1, nr. 2, jf. dog stk. 6, nr. 2. I givet fald finder 1. pkt. tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Et medlem, der vælger at arbejde efter reglerne i stk. 1, nr. 1, må ikke arbejde i de første 5 uger efter overgangen til efterløn. I det kalen-derår, medlemmet indtræder i efterlønordnin-gen, reduceres de 200 timer forholdsmæssigt.

Stk. 5. Arbejde efter reglerne i stk. 1, nr. 1, må ikke udføres som vedvarende selvstændig virksomhed, jf. dog stk. 6, nr. 1, eller som arbejde i en selvstændig virksomhed, der ejes eller drives af medlemmets ægtefælle. Begrænsningen gælder dog ikke mindre jordbrug.

Stk. 6. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler for arbejde i efterlønsperioden. Der kan herunder fastsættes regler om, at

- 1) det uanset stk. 5 i særlige tilfælde er tilladt at udøve selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse i sammenlagt højst 200 timer inden for et kalenderår,
- 2) der under særlige omstændigheder kan meddeles tilladelse til, at et medlem, der har overskredet de 200 timer, jf. stk. 1, nr. 1, eller stk. 4, kan fortsætte med at arbejde efter reglerne i stk. 1, nr. 1, og
- 3) der under særlige omstændigheder kan meddeles tilladelse til, at et medlem har lønarbejde, selv om arbejdets omfang i mindre grad må antages at overstige det efter stk. 1, nr. 1, tilladte.

Stk. 7. Til tilladelser efter regler fastsat i henhold til stk. 6, nr. 2 og 3, kan der knyttes økonomiske vilkår, navnlig således at der sker fradrag i efterlønnen for indtægter ved arbejde ud over de 200 timer.

Stk. 8. Perioder, i hvilke medlemmet modtager sygedagpenge efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, medregnes som arbejde i de 200 timer, jf. stk. 1, nr. 1, efter forholdet mellem det gennemsnitlige ugentlige timetal i den periode, der danner grundlag for fastsættelse af sygedagpengene, og en arbejdsperiode med fuld sædvanlig arbejdstid. Perioder med løn under sygdom medregnes tilsvarende.

Stk. 9. Arbejde i efterlønsperioden kan ikke medregnes ved optjening af beskæftigelseskravet, jf. § 53, stk. 2, og stk. 5, og kan ikke danne grundlag for overflytning fra deltids- til fuldtidsforsikring efter § 68.

Stk. 10. Et medlem, som efter overgang til efterløn, eller efter at efterlønsbeviset har virkning, har haft lønarbejde efter den 1. juli 1999 i mindst 2 år, dog mindst 3.120 timer, et deltidsforsikret medlem dog mindst 2.496 timer, eller som i mindst samme periode har drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, optjener ved arbejde herudover i mindst 481 timer ret

til en skattefri præmie, når medlemmet fylder 67 år eller afgår ved døden. Arbejde i perioder med delpension kan ikke medregnes.

Stk. 11. For medlemmer, som efter udløbet af perioden på mindst 2 år, jf. stk. 10, opfylder betingelserne for ret til efterløn som fuldtidsforsikrede, jf. § 75 d, stk. 1, udgør præmien 6 pct. af dagpengenes højeste beløb på årsbasis, jf. § 47. For andre udgør præmien 6 pct. af dagpengenes højeste beløb på årsbasis, jf. § 70. Præmien ydes for hver 481 timer, dog højst for 12 gange 481 timer.

Stk. 12. Arbejdsløsheds-kassen opgør arbejdets omfang, beregner præmiens størrelse og udbetaler præmien efter reglerne i § 74 k, stk. 3 og 4.

Stk. 13. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler om anvendelsen af reglerne i stk. 10-12.«.

21. § 75 d, stk. 3, 3. pkt., og § 75 e, stk. 2, 3. pkt., ophæves.

22. § 75 i affattes således:

»§ 75 i. Et medlem, der er overgået til overgangsydelse, bevarer retten hertil efter reglerne i dette kapitel.

Stk. 2. Det er en betingelse for at bevare retten, at medlemmet har bopæl her i riget, bortset fra Færøerne og Grønland.

Stk. 3. Overgangsydelsen udgør et fast beløb på 82 pct. af højeste dagpenge for henholdsvis fuldtids- og deltidsforsikrede, jf. § 47 og § 70. Overgangsydelsen afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

Stk. 4. Retten til overgangsydelse ophører ved udgangen af den måned, hvori medlemmet fylder 60 år eller ved overgang til efterløn.«.

23. § 75 j affattes således:

»§ 75 j. Et medlem, der modtager overgangsydelse, har ret til at arbejde efter de regler, der er fastsat i § 74 e og § 74 f, stk. 4, jf. dog stk. 2. Arbejde og indtægter medfører fradrag i overgangsydelsen, jf. dog stk. 2, 2. pkt., og stk. 4.

Stk. 2. Et medlem kan vælge at drive selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse i sammenlagt højst 200 timer i et kalenderår efter de regler, der er fastsat i § 74 g, stk. 6, nr. 1. Indtægten heraf medfører ikke fradrag i overgangsydelsen.

Stk. 3. Et medlem, der driver selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse, og som overskrider 200 timers grænsen, skal overgå til at drive selvstændig virksomhed efter de regler, der er

fastsat i § 74 f, stk. 4, jf. stk. 1. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen kan dog under særlige omstændigheder meddele tilladelse til, at et medlem, der har overtrådt 200 timers grænsen, kan fortsætte med at drive selvstændig virksomhed efter reglerne i stk. 2. Til tilladelsen kan knyttes økonomiske vilkår.

Stk. 4. Et fuldtidsforsikret medlem har ret til at have indtægt ved lønarbejde, ved hverv eller ved mindre jordbrug på sammenlagt op til 29.900 kr. i hvert kalenderår uden fradrag i overgangsydelsen. Et deltidsforsikret medlem har tilsvarende ret til fradragsfri indtægt på 2/3 heraf. Et medlem, der udøver anden selvstændig virksomhed end mindre jordbrug, har ikke ret til indtægter efter 1. eller 2. pkt. uden fradrag.

Stk. 5. Hvis medlemmet ikke modtager overgangsydelse i et helt kalenderår, nedsættes det fradragsfri beløb i stk. 4 forholdsmæssigt. Ligeledes reduceres de 200 timer, jf. stk. 2, forholdsmæssigt.

Stk. 6. Det fradragsfri beløb reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent, og beløbet afrundes til nærmeste 100 kr.«.

24. § 75 l affattes således:

»§ 75 l. Et medlem, der modtager ydelser efter lov om social pension eller tilsvarende udenlandsk lovgivning, kan ikke samtidig modtage overgangsydelse. Medlemmet kan dog modtage invaliditetsydelse sammen med overgangsydelsen.«.

25. Kapitel 11 d ophæves.

26. I § 77, stk. 3, nr. 4, udgår: »delefterløn eller overgangsydelse«,«.

27. I § 77, stk. 3, nr. 5, udgår: »delefterløn eller«.

28. § 77, stk. 5, nr. 5, affattes således:

»5) Medlemmer under 30 år.«.

29. I § 77, stk. 7, udgår: », delefterlønsmodtagere«.

30. Efter § 77 indsættes:

»§ 77 a. Et medlem, som har indbetalt efterlønsbidrag, jf. § 77, stk. 4, har ret til at få bidraget tilbagebetalt, hvis medlemmet inden det fyldte 65. år får tilkendt førtidspension på grund af nedsat erhvervsevne efter lov om social pension eller tilsvarende udenlandsk lovgivning. Tilsvarende har boet efter et medlem ret til at få

bidraget tilbagebetalt, hvis medlemmet dør inden det fyldte 65. år.

Stk. 2. Tilbagebetalingsbeløbet udgør det antal indbetalte dagpengesatser efter § 47 og § 70, som medlemmet har indbetalt som efterlønsbidrag, jf. § 77, stk. 4.

Stk. 3. Beløbet efter stk. 2 fratrækkes 5 dagpengesatser, jf. § 47 og § 70, for hver uge, der er udbetalt efterløn til medlemmet.

Stk. 4. Tilbagebetalingsbeløbet opgøres på grundlag af dagpengenes størrelse på tilbagebetalingstidspunktet.

Stk. 5. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler om tilbagebetaling af efterlønsbidrag efter denne bestemmelse. Der kan herunder fastsættes regler om, at direktøren i ganske særlige tilfælde, hvor medlemmet uden egen skyld mister retten til at overgå til efterløn, kan give tilladelse til, at efterlønsbidraget tilbagebetales, selv om betingelserne i stk. 1 ikke er opfyldt.«.

31. § 79, stk. 1, affattes således:

»Staten yder hver kasse refusion af de udgifter, som kassen i det foregående regnskabsår har afholdt efter kapitel 9 og 9 a, § 57, stk. 2, kapitel 11 a-c, § 77, stk. 8, og § 77 a, jf. dog §§ 38, 79, stk. 3, 80, stk. 1, og 86, stk. 4.«.

32. § 81, stk. 1, nr. 3, affattes således:

»3) andre oplysninger, herunder eventuelt en fortegnelse over kassens medlemmer, som direktøren anser for nødvendige for beregningen af de udgifter, som kassen har afholdt efter kapitel 9 og 9 a, kapitel 11 a-c, § 77, stk. 8, og § 77 a, og af de indbetalingspligtige beløb efter § 76, jf. § 77.«.

33. I § 85 d, stk. 1-4, ændres », efterløn eller delefterløn« til: »eller efterløn«.

34. I § 86, stk. 1, ændres to steder »delefterløn eller efterløn« til: »efterløn eller præmie efter § 74 k«.

35. I § 86, stk. 2, 4 og 9, ændres »delefterløn eller efterløn« til: »efterløn eller præmie efter § 74 k«.

36. I § 86, stk. 1, 3, 4 og 7, ændres »delefterløns- eller efterlønsbeløbet« til: »efterløns- eller præmiebeløbet efter § 74 k«.

37. I § 90 og i § 91, stk. 5, udgår: », delefterløns«.

38. I § 92 og i § 95 udgår: », om delefterløn«.

§ 2

I lov om seniorydelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 258 af 2. maj 1998, som ændret ved § 2 i lov nr. 1000 af 23. december 1998, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, nr. 2, ændres »20 år inden for de sidste 25 år« til: »25 år inden for de sidste 30 år«.

2. § 2, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Medlemmer, der er født før den 1. juli 1964, kan opfylde kravet om medlemskab og indbetaling af efterlønsbidrag, jf. stk. 1, nr. 2, ved uafbrudt medlemskab og indbetaling af efterlønsbidrag fra den 1. juli 1999, jf. dog 2. pkt., til det fyldte 60. år, jf. dog § 77, stk. 5, nr. 4, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Perioden skal dog mindst udgøre 20 år inden for de sidste 25 år. For medlemmer født før den 1. april 1959 er det tilstrækkeligt, at efterlønsbidraget er indbetalt uafbrudt fra den 1. april 1999.«.

§ 3

I lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 533 af 8. juli 1998, som ændret ved § 4 i lov nr. 468 af 1. juli 1998 og lov nr. 896 af 16. december 1998 foretages følgende ændringer:

1. I § 28, stk. 1, § 29 og § 33, stk. 2-4, udgår: »under 60 år«.

2. I § 32 b og § 32 c ændres », 9 og 10« til: »og 9-10«.

3. I § 34, stk. 1, ændres »§ 41, stk. 3, litra b« til: »§ 41, stk. 1, nr. 3, litra b«.

4. I § 34 b, stk. 1, udgår: »indtil det fyldte 60. år«.

5. I § 48 a, stk. 2, ændres »lov om kommunal aktivtivering« til: »lov om aktiv socialpolitik«.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 1999, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Bestemmelserne om ret og pligt til tilbud efter sammenlagt 6 måneders ledighed omfatter alene medlemmer, der fylder 60 år, og som påbegynder en dagpengeperiode efter den 30. juni 1999, jf. § 55, stk. 5, 2. pkt., i lov om ar-

bejdsløshedsforsikring m.v., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5.

Stk. 3. § 3, nr. 2 og 3, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning fra den 1. januar 1999.

§ 5

Stk. 1. Et medlem, der modtager delefterløn, jf. kapitel 11 d i den hidtil gældende lov, overgår ved lovens ikrafttræden til efterløn efter reglerne i arbejdsløshedsforsikringslovens §§ 75 a-g, som ændret ved denne lov, samt reglerne i stk. 2-6.

Stk. 2. Efterløn til medlemmer, der overgår til efterløn efter stk. 1, udbetales efter arbejdsløshedsforsikringslovens § 75 d og § 75 e, som ændret ved denne lov, jf. dog stk. 3. Perioder med delefterløn afkorter ikke perioden med ret til efterløn efter § 75 d, stk. 3, 1. pkt., og § 75 e, stk. 2, 1. pkt.

Stk. 3. Et medlem, der ikke er fyldt 63 år ved overgangen til efterløn efter stk. 1, kan vælge at modtage efterløn med et fast beløb på 82 pct. af højeste dagpenge efter §§ 47 og 70. Medlemmet har herefter ved det fyldte 63. år ret til efterløn efter arbejdsløshedsforsikringslovens § 75 d, stk. 1, og § 75 e, stk. 1, i resten af efterlønsperioden, hvis medlemmet opfylder betingelserne i arbejdsløshedsforsikringslovens § 75 d, stk. 4, og § 75 e, stk. 3, og medlemmet indtil da har arbejdet i mindst det omfang, som ville have været en betingelse for ret til delefterløn efter den hidtil gældende lovs kapitel 11 d. Perioder med efterløn forbruger ikke af ydelsesperioden efter arbejdsløshedsforsikringslovens § 55, stk. 5.

Stk. 4. Et medlem, der overgår til efterløn efter stk. 1, og som driver selvstændig virksomhed efter den hidtil gældende lovs kapitel 11 d, har ret til at videreføre den selvstændige virksomhed på uændrede betingelser.

Stk. 5. Staten yder uanset § 1, nr. 31, hver kasse refusion af de udgifter, som kassen har afholdt efter den hidtil gældende lovs kapitel 11 d.

Stk. 6. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler for anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1-5.

§ 6

Stk. 1. For personer, som på grund af sygdom har meldt sig ud af en arbejdsløshedskasse før den 1. juli 1999, og som efterfølgende tilkendes

eller er tilkendt bruttorevalideringsydelse efter reglerne i lov om aktiv socialpolitik, og som efterfølgende optages i en arbejdsløshedskasse,

fastsætter direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen nærmere regler om opfyldelsen af anciennitetskravene i lovens § 74 a, stk. 1, nr. 2 og 3.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I. Indledning

Lovforslaget er opfølgning på den del af aftalen indgået mellem regeringen, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti om finansloven for 1999, der vedrører et nyt tilbagetrækningsystem med virkning fra 1. juli 1999.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med de samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af lov om social pension (Nedsættelse af folkepensionsalderen fra 67 til 65 år m.v.), lov om ændring af lov om delpension (Ændring af fradragregler m.v.), lov om ændring af arbejdsmarkedsfondsloven, ligningsloven og pensionsbeskatningsloven (Fradrag for bidrag til efterlønsordningen og beskatning af tilbagebetalinger fra efterlønsordningen m.v.), lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om Lønmodtagernes Dyrtdisfond og forskellige andre love (Konsekvensændringer som følge af nedsættelsen af folkepensionsalderen fra 67 til 65 år).

Lovforslaget skal endvidere ses i forlængelse af lov nr. 1000 af 23. december 1998 om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om seniorydelse (Efterlønsbevis, medlemsbidrag).

I de kommende år vil der ske store forskydninger i befolkningens alderssammensætning. Der bliver væsentligt flere ældre, mens antallet af personer i den erhvervsdygtige alder vil være næsten konstant. Alene antallet af personer mellem 60 og 67 år vil frem til 2010 vokse fra de nuværende ca. 340.000 til ca. 500.000 - en vækst på godt 45 pct.

Samtidig har der i de senere år været en tendens til, at danskerne trækker sig stadig tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet, bl.a. fordi de går på efterløn. Alene fra 1990 til i dag er antallet af efterlønsmodtagere vokset fra godt 100.000 til ca. 140.000. Udviklingen har medført, at udgifterne til efterløn er vokset til ca. 16 mia. kr. om året.

I de forudgående år har arbejdsstyrken alligevel været næsten konstant eller stigende hvert eneste år. Selv

om flere har trukket sig tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet, har det kunnet opvejes af den forøgelse af arbejdsstyrken, som skyldes befolkningsudviklingen, ændringer i alderssammensætningen og ikke mindst stigningen i kvindernes erhvervsdeltagelse. I de kommende år, hvor antallet af ældre vokser, bliver udviklingen i tilbagetrækningsmønsteret af central betydning for udviklingen i arbejdsstyrken.

Hvis en fortsat stigende andel 60 til 66 årige valgte at gå på efterløn, ville det, sammenholdt med det stigende antal ældre, medføre både stigende problemer på arbejdsmarkedet med at imødekomme private og offentlige virksomheders efterspørgsel efter arbejdskraft og et dobbelt pres på de offentlige finanser i form af øgede udgifter og faldende skatteindtægter. En sådan udvikling rejser en række langsigtede problemer i forhold til den økonomiske udvikling og videreudviklingen af velfærdssamfundet.

Det er derfor nødvendigt at øge andelen af befolkningen i arbejdsstyrken.

En af måderne hertil er at ændre tilbagetrækningsordningerne, så de lidt ældre bliver længere på arbejdsmarkedet.

Regeringen har allerede taget en række initiativer, der skal øge tilbagetrækningsalderen. Der er bl.a. igangsat en seniorpolitisk indsats med særlige puljer og kampagner, og Arbejdsformidlingen har prioriteret de lidt ældre ledige som et særligt indsatsområde. Også i virksomhederne er der taget initiativer til at fastholde seniormedarbejdere.

Med henblik på at sikre en senere og mere gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet foreslås et nyt tilbagetrækningsystem med virkning fra den 1. juli 1999. Den nye ordning skal give en konkret økonomisk tilskyndelse til at blive længere på arbejdsmarkedet og give langt mere fleksible muligheder for gradvis tilbagetrækning. Efterlønsordningen er samtidig en vigtig del af velfærdssamfundet, og med den nye ordning er det sikret, at der fortsat er mulighed for efterløn fra det fyldte 60. år.

I det følgende omtales de enkelte elementer i hele den samlede tilbagetrækningspakke, d.v.s. også de

elementer, der indgår i de tilhørende samtidigt fremsatte lovforslag:

1. Nedsættelse af folkepensionsalderen m.v.

Det foreslås, at folkepensionsalderen nedsættes til 65 år for alle, der efter lovens ikrafttræden fylder 60 år. Ved nedsættelsen tilpasses pensionsalderen til de faktiske forhold, idet langt hovedparten af de 65 og 66 årige i dag har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet.

Samtidig lempes modregningen for arbejdsindkomst i folkepensionen, hvilket medfører, at folkepensionister får en større indkomstfremgang ved arbejde.

Forslaget skønnes at virke nogenlunde neutralt på det samlede arbejdsudbud.

2. Efterlønnsbevis

Fra 1. januar 1999 har medlemmer, der opfylder betingelserne for efterløn, haft ret til et efterlønnsbevis. Reglerne om efterlønnsbevis videreføres i den nye efterlønnsordning. Betingelserne for efterløn vil stort set være uændrede, dog hæves anciennitetskravet for medlemskab og indbetaling af efterlønsbidrag fra 20 år til 25 år, og det bliver en betingelse, at medlemmet har fået opgjort sin pensionsformue. Efterlønnsbeviset sikrer den enkelte ret til efterløn på trods af eventuel sygdom og sikrer samtidig beregningsgrundlaget for den enkeltes efterløn.

Udstedelsen af efterlønnsbeviset bliver omdrejningspunktet for opnåelse af en række særlige rettigheder, jf. nedenfor under pkt. 5. Der vil derfor blive fastlagt administrative procedurer i arbejdsløsheds-kasserne, som kan sikre, at medlemmerne i god tid orienteres om, hvordan de får udstedt et efterlønnsbevis, hvad beviset garanterer og hvilke rettigheder, der er forbundet med at få et bevis.

Forslaget skønnes at øge både arbejdsudbuddet og tilbagetrækningsalderen, idet det tilskynder flere til at udskyde overgangen til efterløn.

3. Enstrenget efterlønnsordning

For at gøre delvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet mere attraktiv end fuld tilbagetrækning foreslås en enstrenget efterlønnsordning, der smelter efterlønnen og delefterlønnen sammen i en ny fleksibel ordning, hvor det bliver muligt at arbejde i ubegrænset omfang mod fradrag i efterlønnen.

Ydelsesprofilen ændres, så ydelsen i hele efterlønsperioden højst udgør 91 pct. af maksimale dagpenge. Der er således tale om, at trin 1 og 2 i den nuværende efterlønnsordning smeltes sammen. Forudgående ledighed vil ikke længere have betydning for efterlønnens størrelse.

Personer, der overgår til efterløn fra overgangsydelse, vil dog fortsat modtage efterløn svarende til 82 pct. af maksimale dagpenge.

Fradrag i efterlønnen ved delvist arbejde foreslås at følge de tilsvarende regler i dagpengesystemet, d.v.s. der fradrages efter time for time-princippet. Den hidtidige 200 timers regel, som giver efterlønsmodtagere ret til at arbejde i 200 timer om året uden fradrag i efterlønnen, og som samtidig begrænser retten til arbejde til 200 timer om året, ophæves dermed. Dog kan personer, der går på efterløn fra overgangsydelse, vælge mellem 200 timers reglen og den fuldt fleksible adgang til at arbejde, der gælder for andre grupper.

Det enstrengede efterlønsystem forventes ikke at påvirke arbejdsudbuddet og tilbagetrækningsalderen væsentligt. Forslaget tilskynder både flere til at gå fra fuldtidsbeskæftigelse til deltidsbeskæftigelse med efterløn og omvendt flere på fuld efterløn til at få deltidsbeskæftigelse.

4. Fradrag for pension

Efter gældende regler sker der kun fradrag i efterlønnen for faktisk løbende udbetalinger fra pensionsordninger, der er led i et tidligere ansættelsesforhold. Disse regler vil fortsat gælde for personer, der først overgår til efterløn mindst 2 år efter efterlønnsbevisets virkning, og som i denne periode har arbejdet i nærmere bestemt omfang, jf. senere. For personer, der trækker sig tidligere tilbage, fradrages fremover i efterlønnen for alle pensionsordninger, herunder ordninger med løbende udbetalinger, hvorfra der ikke sker udbetalinger i efterlønsperioden, ratepensioner, kapitalpensioner m.v. Disse pensionsordninger omregnes til løbende udbetalinger, og der fradrages 60 pct. heraf i efterlønnen. Der sker ikke fradrag for ATP.

Der foreslås en overgangsordning frem til og med 2002, så der i en overgangsperiode kun vil ske fradrag for større pensionsopsparinger.

Fradraget for udbetaling af løbende pension fra pensionsordninger, der er led i tidligere ansættelsesforhold, foretages uden bundfradrag med en fastsatt procentsats, der afhænger af medlemmets efterløns-sats. Dette er en forenkling i forhold til de gældende regler, hvor fradraget for løbende udbetaling af pensioner er baseret på timefradrag, således at pensionsydelsen omregnes til timer med den gældende omregnings-sats.

Fradraget for alle øvrige pensionsordninger udgør 60 pct. af den beregnede ydelse på grundlag af nutidsværdien med et bundfradrag på 10.000 kr. For medlemmer, der får udstedt efterlønnsbevis i henholdsvis 1999, 2000, 2001 og 2002, er bundfradraget dog hhv.

30.000, 25.000, 20.000 og 15.000 kr., jf. den ovenfor nævnte overgangsordning.

5. Særlige rettigheder for medlemmer, der udskyder overgangen til efterløn

For at gøre det mere attraktivt at blive længere på arbejdsmarkedet foreslås en række særlige rettigheder for medlemmer, der udskyder overgangen til efterløn. Det foreslås, at betingelserne for at opnå disse rettigheder er, at medlemmet har fået udstedt et efterlønbevis, og at medlemmet udskyder overgangen til efterløn i mindst 2 år efter bevisets virkningsdato og efter udstedelsen af efterlønbeviset har arbejdet svarende til mindst 2 års fuldtidsbeskæftigelse, d.v.s. i mindst 3.120 timer. Forslaget indebærer, at et medlem i princippet vil have mulighed for at opfylde arbejdskravet på et hvilket som helst tidspunkt inden det fyldte 65. år, hvis blot overgangen til efterløn udskydes i mere end 2 år, og de 3.120 løntimer er opnået. Det er hermed den fortsatte arbejdsmarkedstilknytning, der belønnes.

Opfylder medlemmet disse betingelser, opnås følgende rettigheder:

- 1) Ret til efterløn svarende til højst maksimale dagpenge i hele efterlønperioden.
- 2) Ret til at optjene præmie.

Ved arbejde ud over de 3.120 timer opnås ret til en skattefri præmie ved folkepensionsalderen. Præmien udgør 6 pct. af dagpengenes højeste beløb på årsbasis og ydes for hver 481 timer, der svarer til arbejde i et fuldt kvartal. Der kan højst optjenes præmie for 12 kvartaler, og optjeningen kan tidligst påbegyndes 2 år efter efterlønbevisets virkningsdato.

Forslaget vil give en væsentlig økonomisk tilskyndelse for den enkelte til at udskyde tidspunktet for tilbagetrækning og vil dermed bidrage til at øge arbejdsudbuddet.

- 3) Lempeligere pensionsfradrag.

Medlemmer, der først overgår til efterløn mindst 2 år efter efterlønbevisets virkningsdato, og som efter denne dato har arbejdet mindst 3.120 timer, fritages for fradrag for andre pensionsordninger end pensioner med løbende udbetalinger, der er led i et ansættelsesforhold, og omfattes dermed af de samme regler, som gælder i dag.

Det skønnes, at dette regelsæt vil medføre en udskydelse af tilbagetrækningstidspunktet og dermed en forøgelse af det samlede arbejdsudbud.

6. Efterlønsbidrag

Lov nr. 1000 af 23. december 1998 indebar en omlægning af medlemsbidraget, således at der nu er et arbejdsløshedsforsikrings- og et efterlønsbidrag. Det foreslås, at anciennitetskravet skærpes til 25 års betaling af medlems- og efterlønsbidrag. Samlet betyder forslaget, at den enkelte bidrag til efterlønordningen øges. Der er dog også i den nye ordning et betydeligt offentligt subsidieelement i efterlønordningen. Isoleret set ventes forslaget ikke at medføre en nævneværdig ændring af arbejdsudbuddet.

7. Tilbagebetaling af efterlønsbidrag

Det foreslås, at der skal kunne ske tilbagebetaling af efterlønsbidrag, hvis et medlem tilkendes førtidspension på grund af nedsat erhvervsevne og derved afskæres fra at overgå til efterløn eller mister retten til efterløn kort tid efter overgangen til efterløn. Tilsvarende foreslås det, at der kan ske tilbagebetaling, hvis medlemmet dør.

8. Tilpasning af aktiveringsregler

Det foreslås, at den hidtidige aldersgrænse for ret og pligt til aktivering ophæves, således at også medlemmer over 60 år omfattes af aktivering.

Samtidig foreslås det, at denne gruppe aktiveres allerede efter 6 måneders ledighed. Forslaget skal sikre, at den lediges tilknytning til arbejdsmarkedet styrkes. Desuden skal forslaget sikre, at der kan lægges større kvalitet og indhold i de tilbud, der gives. Dette skal ses i lyset af, at den samlede dagpengeperiode for ledige over 60 år højst kan udgøre 30 måneder, og at ledighed forud for det fyldte 60. år medregnes i 30 måneders perioden.

Med forslaget sikres det, at der sker en opprioritering af de ældre i den aktive arbejdsmarkedspolitik, og at der gives et bidrag til at styrke de ældres muligheder for at bibeholde eller genvinde tilknytningen til arbejdsmarkedet frem for at gå på efterløn.

9. Særligt om tjenestemænd

Som opfølgning på finanslovsaftalen om et nyt tilbagetrækningssystem har Finansministeriet opsagt aftalen med tjenestemændenes centralorganisationer om det såkaldte lille førtidspensionsfradrag.

Dette førtidspensionsfradrag er en særlig ordning, der stimulerer tjenestemænd til tidlig tilbagetrækning. Det er nu ikke længere relevant, hvorfor det er hensigten at indgå en ny aftale om førtidspensionsfradrag i forbindelse med aftaleforhandlingerne i foråret 1999.

Efter tjenestemandspensionsloven skal pensionen nedsættes ved førtidspensionering, og fradraget fast-

F. t. l. vedr. arbejdsløshedsforsikring m.v.

sættes ved aftale mellem finansministeren og centralorganisationerne.

Finansministeren har i forbindelse med aftaleforhandlingerne med tjenestemændenes centralorganisationer tilkendegivet at ville optage forhandling med disse om ændringer i tjenestemandsløvgivningen som følge af nedsættelse af folkepensionsalderen.

10. Delpension

Som led i aftalen om finansloven for 1999 foreslås det, at der indføres fradrag i delpension for pensionsopsparing efter samme principper, som er foreslået i den nye efterlønsordning. Ændringen vil gælde for personer, der fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere. Der indføres dog i en overgangsperiode et bundfradrag også for faktisk løbende udbetalinger, idet fradrag for pension er et nyt element i delpensionsordningen. Endvidere sker der en mindre skærpelse af adgangskravene til delpensionsordningen.

II. Lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Lov nr. 114 af 24. marts 1970 om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Folketingstidende 1969-70, FF. sp. 3222, 3605 og 4473, tillæg A sp. 2369, tillæg B sp. 673, tillæg C sp. 321) er senest bekendtgjort ved lovebkendtgørelse nr. 587 af 10. august 1998, som ændret ved lov nr. 897 af 16. december 1998 om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov nr. 1000 af 23. december 1998 om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om seniorydelse (Efterlønsbevis, medlemsbidrag) (Folketingstidende 1998-99, FF sp. 1976, 2461 og 2666, tillæg A sp. 3004, tillæg C sp. 303).

Forslagets § 1 indeholder de nye regler om efterløn for medlemmer, der fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere, samt ændrede regler for arbejde i den gældende efterlønsordning. Herudover indeholder forslaget en ophævelse af reglerne om delefterløn og ændrede regler for arbejde ved selvstændig virksomhed for medlemmer på overgangsydelse. Forslagets § 5 indeholder en overgangsordning for de medlemmer, der modtager delefterløn ved lovens ikrafttræden.

III. Lov om seniorydelse

Lov nr. 376 af 10. juni 1997 om seniorydelse (Folketingstidende 1996-97, FF sp. 4435, 7073 og 7666, tillæg A sp. 3389, tillæg B sp. 873, tillæg C sp. 474) er senest bekendtgjort ved lovebkendtgørelse nr. 258 af 2. maj 1998, som ændret ved lov nr. 1000 af 23. december 1998.

Forslagene i § 2 om ændring af bestemmelser i lov om seniorydelse er en følge af, at kravet om medlem-

skab af en arbejdsløshedskasse og indbetaling af efterlønsbidrag hæves fra 20 år inden for 25 år til 25 år inden for 30 år.

IV. Lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik

Lov nr. 434 af 30. juni 1993 om en aktiv arbejdsmarkedspolitik (Folketingstidende 1992-93, FF sp. 8335, 8771, 11401 og 12017, tillæg A sp. 8789, tillæg B sp. 1975 og 3339, tillæg C sp. 1793) er senest bekendtgjort ved lovebkendtgørelse nr. 533 af 8. juli 1998, som ændret ved § 4 i lov nr. 468 af 1. juli 1998 og lov nr. 896 af 16. december 1998.

Forslagets § 3 indeholder regler om, at medlemmer over 60 år skal have ret og pligt til aktivering. De nye regler for aktivering vil gælde for medlemmer, der fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere, og som påbegynder en dagpengeperiode efter den 1. juli 1999.

V. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Samlet øger reformen tilskyndelsen til at blive længere på arbejdsmarkedet, idet der derved kan opnås en højere efterlønsydelse, et lempeligere pensionsfradrag samt adgang til optjening af præmie. Efterlønsbeviset, der modvirker, at nogle trækker sig tilbage af frygt for sygdom eller et fald i beregningsgrundlaget, trækker i samme retning.

Reformen øger også tilskyndelsen til at foretage en mere gradvis tilbagetrækning, idet der indføres en fuldt fleksibel adgang til at arbejde. I den nuværende efterlønsordning er arbejdstiden begrænset til 200 timer årligt, og i delefterlønsordningen skal arbejdstiden ligge inden for faste intervaller, ligesom det er forholdsvist vanskeligt at justere arbejdstiden løbende.

Vurderingen af de økonomiske konsekvenser af efterlønspakken er behæftet med stor usikkerhed. Først og fremmest fordi erfaringsgrundlaget for nærmere at kvantificere effekterne af ændringerne er yderst beskedent. Der er både tale om helt nye ordninger og dybtgående ændringer af de eksisterende. Således kan der forventes mange reaktioner og tilpasninger af adfærd, hvor retningen kan forudsiges, men der er ikke konkrete erfaringer, der kan belyse omfanget, tidspunktet og varigheden.

Nedenfor gennemgås de mulige økonomiske konsekvenser af efterlønsforslaget og i mere summarisk form tillige med de økonomiske konsekvenser af de samtidigt fremsatte forslag på Socialministeriets og på Skatteministeriets område. Endelig opsummeres de samlede virkninger af de forskellige forslag i en tabeloversigt.

Efterlønsforslaget

Pensionsfradrag

De nye regler for pensionsfradrag ventes i de første 3-4 år at virke stort set neutralt som følge af overgangsreglen med et bundfradrag på 30.000 kr. i 1999, der nedtrappes over en fireårig periode, samt at de nye regler alene gælder for personer, der fylder 60 år efter 1. juli 1999, og således indføres over en årrække. Effekten ventes at tage til i takt med den stigende pensionsopsparing og nedtrapningen af bundfradraget.

Præmieordning

Præmien til efterlønsberettigede, der arbejder, udgør en selvstændig tilskyndelse til at arbejde mere end 2 år efter, at retten til efterløn er opnået. I kombination med de nye fradragsregler for pension ligger der en betydelig tilskyndelse både til at udskyde tilbagetrækningsalderen og til at trække sig mere gradvist tilbage.

Da præmieordningen også vil omfatte de nuværende 60-66 årige, som har ret til efterløn, forventes præmien at få en vis effekt også de første år. Også for denne gruppe gælder, at de skal arbejde mindst 3.120 timer, før der kan optjenes præmie. På længere sigt er det vurderingen, at præmieordningen vil yde et væsentligt bidrag til en stigende erhvervsdeltagelse blandt de 60 årige og derover og dermed til færre personer på efterløn.

De samlede udgifter til selve præmien skønnes at være ubetydelige i 2001 (som er det første år, hvor der kan ske udbetalinger), 25 mio. kr. i 2002, 100 mio. kr. i 2003 og 475 mio. kr. i 2004. På længere sigt skønnes udgifterne at udgøre omkring 0,8 mia. kr. årligt.

Efterlønsbeviset

Efterlønsbeviset sikrer, at den enkelte ikke mister retten til efterløn på grund af sygdom, og at beregningsgrundlaget ikke falder på grund af eventuel nedsat arbejdstid eller lavere løn. Efterlønsbeviset vil sikre, at ingen behøver trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet på grund af usikkerhed om retten til efterløn. Dette forventes at påvirke erhvervsfrekvensen blandt de over 60 årige i positiv retning.

Enstrengt og fleksibel efterløn

Den langt større fleksibilitet i efterlønsordningen med hensyn til at arbejde i efterlønsperioden, vil trække i to retninger. På den ene side forventes flere af de, der i dag arbejder 200 timer om året, at arbejde mere, ligesom flere nye grupper forventes at supplere efterlønnen med arbejde.

Omvendt vil der være personer, som i dag arbejder 200 timer, der vælger ikke at arbejde. Der vil endvidere være personer, der ellers ville have arbejdet fuld tid, som fremover vil udnytte fleksibiliteten i efterlønsordningen og nedsætte arbejdstiden. Dette kan dog modvirkes af, at den enkelte kan miste retten til lempeligere pensionsfradrag, højere efterlønsydelse og mulighed for at optjene præmie.

Den enstrengede ydelse, som i de første år for de fleste vil være lavere end i den eksisterende ordning, kan dog have nogen betydning for tilgangen, selv om den samlede ydelse over den 5-årige periode er den samme for de fleste.

Personer, der ved overgangen til efterløn har været ledige i mere end 2½ år, har hidtil modtaget efterløns svarende til 82 pct. af maksimale dagpenge fra begyndelsen af efterlønsperioden. Med de nye regler vil denne gruppe fremover modtage en efterløn svarende til højst 91 pct. af maksimale dagpenge.

Det gælder generelt for personer med forudgående ledighed og for personer med lavere individuel dagpengesats end det generelle dagpengemaximum, at ydelserne set over 5 årsperioden under ét med den enstrengede ydelse på 91 pct. vil være højere end efter de gældende regler.

Det vurderes alt i alt, at der vil være en positiv effekt af den fleksible efterløn og den enstrengede ydelse omend af relativ beskeden størrelse.

Særligt efterlønsbidrag

Omlægningen af medlemsbidraget og opsplittningen af dette i et arbejdsløsheds- og et efterlønsbidrag vil overvejende have provenumæssige konsekvenser, jf. bemærkningerne herom i lovforslag nr. L 125, fremsat den 2. december 1998 - Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om seniorydelse (Efterlønsbevis, medlemsbidrag). Lovforslaget er vedtaget som lov nr. 1000 af 23. december 1998.

Ret- og pligt til aktivering for medlemmer, der er fyldt 60 år

Forslaget om at fremrykke ret- og pligt til aktivering til efter 6 måneders ledighed for medlemmer over 60 år skønnes ikke at medføre merudgifter til aktivering i 1999. Det skønnes, at merudgifterne til aktivering vil udgøre ca. 100 mio. kroner i 2000 voksende til ca. 200 mio. kroner i de efterfølgende år.

Merudgifterne til aktivering modsvares af mindreudgifter til dagpenge.

Nedsættelse af folkepensionsalderen m.v.

Nedsættelsen af folkepensionsalderen vil først få effekt i 2004. Derimod bliver lempelsen af modregningen for arbejdsindkomst i folkepensionen allerede gennemført fra 1. juli 1999. De personer, der er overgået til efterløn som 60 årige i andet halvår af 1999, vil overgå til folkepension i 2004. Fra 2007 og frem vil der kun være 60-64 årige på efterløn.

Frivillig ATP-indbetaling

Som følge af de alt i alt færre efterlønsmodtagere må det forventes, at statens udgifter til efterlønsmodtagernes frivillige ATP-indbetaling falder med skønsmæssigt under 1 mio. kr. i 1999-2000, med ca. 1 mio. kr. i 2001 og ca. 1,5 mio. kr. i 2002.

Samlede konsekvenser på Arbejdsministeriets ordninger

Med uændrede regler for efterløn skønnes udgifterne til efterløn at ville have været ca. 17,3 mia. kr. i 1999, ca. 18,4 mia. kr. i 2000, ca. 19,3 mia. kr. i 2001 og ca. 20,4 mia. kr. i 2002. Udgifterne er opgjort alene ud fra en demografisk betinget udvikling i den fremtidige efterlønsbestand.

Med betydelig usikkerhed kan det skønnes, at der som følge af forslaget vil være ca. 1.500 færre på efterløn i 1999, ca. 3.500 færre i 2000, ca. 5.000 personer færre i 2001 og endelig ca. 6.000 færre i 2002. Effekterne af den nye efterlønsordning ventes som nævnt at blive gradvist kraftigere over tid, herunder i takt med udfasning af overgangsreglerne og ændringen af tilbagetrækningsadfærden. På lidt længere sigt skønnes der som følge af reformen at være i størrelsesordenen 10-15.000 færre på efterløn.

Ud fra disse forudsætninger vil der være en isoleret besparelse på efterlønsudgifterne i 1999 på 175 mio. kr., 400 mio. kr. i 2000, 575 mio. kr. i 2001 og endelig 700 mio. kr. i 2002.

Herefter skønnes udgifterne til efterløn at udgøre ca. 17,1 mia. kr. i 1999, ca. 18 mia. kr. i 2000, ca. 18,7 mia. kr. i 2001 og ca. 19,7 mia. kr. i 2002.

I ovenstående er ikke indregnet effekter af pensionsfradrag i efterlønnen for den enkelte, ej heller virkningen de første år af den tidsmæssige forskydning, der følger af, at den enstrengede efterlønsats er lavere i begyndelsen af efterlønsperioden. Endelig har den kortere efterlønsperiode først virkning fra 2004 og frem.

Fordelingsmæssige virkninger

Vedrørende de fordelingsmæssige konsekvenser af det nye tilbagetrækningsssystem kan der særligt fremhæves 3 konsekvenser:

Som nævnt betyder forslagene, at efterlønsydelse til personer med forudgående ledighed, og til personer med lavere individuel dagpengesats end det generelle dagpengemaximum, set over 5 årsperioden under ét ved den enstrengede ydelse på 91 pct., i større eller mindre omfang vil være højere end efter de gældende regler. Disse typiske lavindkomstgrupper, der som hovedregel ikke har betydelige pensionsopsparinger, vil således have fordel af det nye tilbagetrækningsystem.

Forhøjelsen af bidraget til efterløn medfører, at en større andel af udgifterne til efterløn fremover vil blive finansieret af bidrag frem for over skatterne. Efterlønsbidraget er dog stadig en attraktiv opsparing for den enkelte, idet den udbetalte efterløn overstiger værdien af de indbetalte bidrag. Efterlønsordningen indeholder også i fremtiden et betydeligt element af skattefinansiering, og ordningen giver med 91 pct.-satsen størst dækningsgrad for de lavest lønnede.

Særligt hvad angår de nye fradragsregler for pensioner gælder, at de i større grad vil påvirke de højere lønnedes efterlønsats. Det skyldes, at de højere indkomstgrupper typisk har større pensionsopsparing og dermed vil få større fradrag i efterlønnen som følge af de nye regler.

Socialministerens forslag

Nedsættelsen af folkepensionsalderen fra 67 til 65 år for alle, der fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere, sikrer, at folkepensionsalderen fremover i højere grad tilpasses tilbagetrækningsmønsteret på arbejdsmarkedet, hvor relativt få 65-66 årige er i arbejde. Med nedsættelsen af folkepensionsalderen skabes der et ensartet forsørgelsesgrundlag for alle over 65 år, og der gives samtidig en tilskyndelse til at supplere folkepensionen med indtægt ved personligt arbejde.

De nye regler for indtægtsregulering af folkepensionens grundbeløb, således at reguleringen for arbejdsindkomst i grundbeløbet sænkes fra 60 pct. til 30 pct., og at fradragsbeløbet gøres ens for gifte og samlevende, øger den økonomiske tilskyndelse til at bibeholde beskæftigelse efter overgang til folkepension. Fradragsbeløbet fastsættes svarende til det gældende niveau for enlige og udgør 204.100 kr. i 1999. Den samlede konsekvens heraf er, at folkepensionens grundbeløb først bortfalder ved en indkomst ved personligt arbejde på 364.100 kr. Den mere lempelige indtægtsre-

guling træder i kraft 1. juli 1999 og gælder for såvel nuværende som kommende folkepensionister.

Fra 2004 vil nedsættelsen af folkepensionsalderen sammenholdt med de lempeligere modregningsregler i folkepensionens grundbeløb medføre, at det bliver betydeligt mere fordelagtigt for 65 og 66 årige med en erhvervsindkomst i størrelsesordenen 200.000 kr. til 300.000 kr. at arbejde.

Nedsættelsen af folkepensionsalderen til 65 år medfører merudgifter til folkepension samt de ydelser, som er tilknyttet folkepensionen, fordi en større persongruppe bliver berettiget til folkepension. Det indgår i lovforslaget om nedsættelse af folkepensionsalderen, at personer, der har fået tilkendt førtidspension

med virkning før 1. juli 1999, bevarer de særlige tillæg til førtidspension til de fylder 67 år. De særlige tillæg til førtidspension består af førtidsbeløb, invaliditetsbeløb og/eller erhvervsudygtighedsbeløb afhængig af hvilken type førtidspension, der er tilkendt forud for overgangen til folkepension. Det vil nærmere blive overvejet, hvorledes fremtidige førtidspensionister kan kompenseres.

Merudgifterne til folkepension modsvarer af mindredgifter til førtidspension, sygedagpenge, kontanthjælp, efterløn m.v.

Som følge af nedsættelsen af folkepensionsalderen er der konsekvensændringer på andre lovområder.

Økonomiske konsekvenser på Socialministeriets område for stat, kommuner og amtskommuner af nedsat pensionsalder, mio. kr., 99-PL.

	år: 1999	2000	2001	2002
- Lavere modregning for arbejdsindkomst i folkepensionens grundbeløb m.v. ^{*)}	60	115	110	110
Lavere folkepensionsalder – statisk vurdering				
	år: 2004	2005	2006	2007
- Udgifter til folkepension ^{**)}	550	4.000	7.400	8.000
- Udgifter til førtidspension, kontanthjælp, delpension ^{***)}	-200	-1.500	-2.900	-3.200
- Udgifter til boligydelse	30	200	350	400
Følgelovgivning i forbindelse med lavere pensionsalder	-10	-45	-70	-75
(Ændring af lov om social service, ændring af lov om aktiv socialpolitik, ændring i lov om dagpenge ved sygdom og fødsel)				

*) Inklusiv ændrede modregningsregler i delpension.

***) De beregnede merudgifter til folkepension som følge af lavere folkepensionsalder er et statisk alt-andet-lige forløb, d.v.s. uden efterlønsreform.

*) At der er mindredgifter til førtidspension er rent budgetteringsteknisk, idet udgifterne til de 65-66 årige førtidspensionister overflyttes til kontoen for folkepension. Den enkelte førtidspensionist vil modtage den samme pensionsydelse som før det fyldte 65. år.

På Skatteministeriets område medfører lovforslaget en skattelettelse i ejendomsværdiskat for ca. 5.000 pensionister i 2004 på samlet knap 10 mio. kr. stigende til ca. 35 mio. kr. årligt til 20.000 65-66 årige pensionister fra og med 2006. Skattelettelsen modsvarer af et provenuetab på 10 mio. kr. i 2004. Heraf vedrører 2/3 kommunerne og 1/3 amterne. Fra og med 2006 udgør provenuetabet ca. 35 mio. kr. årligt fordelt med knap 25 mio. kr. for kommunerne og godt 10 mio. kr. for amterne.

Samlede økonomiske virkninger af lovforslagene på de forskellige ministerområder

Tabellerne nedenfor sammenfatter de økonomiske konsekvenser af de forskellige lovforslag.

Den første tabel omhandler perioden frem til og med 2002 og sammenfatter de ovenfor nævnte skøn, herunder virkningerne af et ændret antal personer i efterlønsordningen.

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner af efterlønsforslagene m.v. i perioden 1999-2002

Mio. kr. 1999-pl	1999	2000	2001	2002
Efterløn	-175	-400	-575	-700
Udgifter til præmie	-	-	-	25
Delpension	-2	-5	-8	-10
Folkepension, ændret indtægtsregulering	60	115	110	110

De økonomiske konsekvenser af forslagene i budgetoverslagsårene viser ikke konsekvenserne af forslaget om ændring af folkepensionsalderen, der først får virkning fra 2004. Tabellen nedenfor sammenfatter derfor de økonomiske konsekvenser af nedsættelsen

af folkepensionsalderen og de deraf følgende ændringer i andre lovgivningsområder i perioden 2004 til 2007. Efterlønsudgifterne er opgjort alene ud fra en demografisk betinget udvikling i den fremtidige efterlønsbestand.

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner ved forslaget om nedsættelse af folkepensionsalderen m.v. i perioden 2004-2007

Mio. kr. 1999-pl	2004	2005	2006	2007
Efterlønsudgifter ¹	-800	-3100	-5700	-6900
Førtidspension, kontanthjælp, ATP til kontanthjælpsmodtagere, sygedagpenge m.v.	-200	-1500	-2900	-3200
Folkepension, personlige tillæg m.v.	550	4000	7400	8000
Følgelovgivning på det sociale område	-10	-45	-70	-75
Boligydelse	30	200	350	400
Ejendomsværdiskat	10	25	35	35

1: Opgjort alene ud fra en demografisk betinget udvikling i den fremtidige efterlønsbestand.

Endelig er de økonomiske og administrative konsekvenser af de forskellige forslag nedenfor summarisk sammenfattet. Med hensyn til mere detaljerede angivel-

elser henvises til de enkelte lovforslags økonomiske og administrative bemærkninger.

Sammenfatning af samlede økonomiske og administrative konsekvenser ved de forskellige lovforslag

	Positive konsekvenser	Negative konsekvenser
Økonomiske konsekvenser for stat, amter og kommuner	Mindreudgifter til efterløn, førtidspension, delpension og andre overførselsindkomster	Merudgifter til bl.a. folkepension, boligydelse samt præmien i efterlønsordningen
Administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner		Midlertidig belastning ved omstilling til ny lovgivning, nyberegning af ydelser m.v.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Større arbejdsudbud p.g.a. færre på efterløn. Lavere udgifter til ATP vedr. sygedagpenge	Merudgifter til arbejdsskadeforsikring
Administrative konsekvenser for erhvervslivet		Pensionsinstitutioner skal fremover indberette særlige oplysninger vedr. 60 årige
Miljømæssige konsekvenser		
Administrative konsekvenser for borgerne		
Forhold til EU-retten		

VI. Administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget skønnes at indebære en betydelig administrativ merbelastning af arbejdsløhedskasserne og Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen. Merudgifterne for direktoratet skønnes at blive på ca. 5 mio. kr.

På Skatteministeriets område skønnes forslaget at medføre engangsudgifter for Told og Skat på ca. 4 mio. kr. i 1999 primært til tilretning af edb-systemer. Heraf vedrører ca. 2,5 mio. kr. gennemførelse af en indberetningspligt for pensionsrettigheder ved det fyldte 60. år. Endvidere skønnes forslaget at medføre mindre løbende merudgifter for Told og Skat.

VII. Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Erhvervslivet vil få glæde af den øgede fleksibilitet i efterlønsordningen. De penge- og pensionsinstitutioner m.v., der skal indberette oplysninger til brug for administration af reglerne om fradrag for pension, jf. forslaget til § 74 i, i § 1, nr. 9, vil specielt i en indkøringsfase få en administrativ merbelastning. Herudover skønnes forslaget ikke at få administrative eller økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

VIII. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

IX. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget skønnes kun at have begrænsede administrative konsekvenser for borgerne, idet der alene stilles et beskedent krav om ansøgning og medvirken til sagsoplysning i forbindelse med udstedelse af efterlønsbeviset. Kravet skal ses i forhold til den væsentlige sikring af medlemmets rettigheder, som efterlønsbeviset giver.

X. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Forslaget har ikke ligestillingsmæssige konsekvenser.

XI. Forholdet til EU-retten

Efter regeringens opfattelse er efterlønsordningen en særlig arbejdsmarkedspolitisk foranstaltning, der ikke er uforenelig med EU-retten.

XII. Høringer

Lovforslaget har ikke været udsendt til høring inden fremsættelsen.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	I 1999: 175 mio. kr. I 2000: 400 mio. kr. I 2001: 575 mio. kr. I 2002: 700 mio. kr.	Merudgifter til aktivering, der modsvares af mindreudgifter til dagpenge m.v.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Merbelastning af a-kasserne og Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen. Merudgift i DfA på 5 mio. kr. Engangsudgift for Told og Skat på ca. 4 mio. kr.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Øget fleksibilitet ved ansættelse af personer på efterløn. Øget arbejdsudbud.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Merbelastning i en indkøringsfase for pensionsinstitutter m.v.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Efterlønsbeviset giver en sikkerhed for efterlønnsretten.	Begrænset merbelastning som følge af efterlønsbevis og oplysningspligt vedr. pension.
Ligestillingsmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Efter regeringens opfattelse er efterlønnsordningen en særlig arbejdsmarkedspolitisk foranstaltning, der ikke er uforenelig med EU-retten.	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1***Til nr. 1**

Det foreslås at nedsætte alderen for det senest mulige tidspunkt for optagelse i en arbejdsløshedskasse til 63 år samtidig med, at folkepensionsalderen fra 2004 nedsættes fra 67 år til 65 år for personer, der er født den 1. juli 1939 eller senere. Retten til optagelse i en arbejdsløshedskasse ophører i dag 2 år før, retten til ydelser efter arbejdsløshedsforsikringsloven ophører. Dette princip videreføres med forslaget.

Personer, der er født før den 1. juli 1939, bevarer retten til optagelse indtil det fyldte 65. år, da folkepensionsalderen for denne gruppe fortsat er 67 år.

Til nr. 2, 15, 26, 27, 29, 33 og 37-38

Forslagene er konsekvensændringer som følge af, at reglerne om delefterløn foreslås ophævet fra den 1. juli 1999, jf. forslagens § 1, nr. 25.

Til nr. 3

Forslaget er en konsekvens af, at folkepensionsalderen foreslås nedsat til 65 år, således at dagpengeret-

ten fortsat ophører ved udgangen af den måned, hvor medlemmets ret til folkepension indtræder.

Til nr. 4

Det foreslås, at den forlængede dagpengeret for medlemmer, der er fyldt 55 år, også betinges af, at medlemmet indbetaler efterlønsbidrag. Den forlængede dagpengeret er efter de gældende regler betinget af, at medlemmet ved fortsat medlemskab vil kunne opfylde anciennitetskravet for ret til efterløn ved det fyldte 60. år. Forudsætningen har været, at de pågældende medlemmer skulle kunne overgå til efterløn som 60 årige.

Kravet om indbetaling af efterlønsbidrag sikrer, at den forlængede dagpengeret fortsat kun gælder for medlemmer, der kan overgå til efterløn som 60 årige.

Til nr. 5

Det foreslås, at ledige medlemmer over 60 år aktiveres efter 6 måneders ledighed. De 6 måneders ledighed opgøres på samme måde som ledighed forud for det 60. år. Det vil sige, at der opgøres ledighed efter, at medlemmet senest har optjent arbejdskravet.

Forslaget betyder, at medlemmer, der ved det fyldte 60. år har mere end 6 måneders ledighed, skal aktive-

res straks ved det fyldte 60. år. Denne gruppe vil således kunne modtage tilbud i maksimalt 2 år.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 3, nr. 1 og 4.

Til nr. 6

Som følge af at efterlønsmodtagere fremover kan arbejde i ubegrænset omfang, foreslås det, at en efterlønsmodtager, lige som andre arbejdstagere, ved arbejdsgiverens konkurs m.v. skal kunne anmelde tab af løn over for Lønmodtagernes Garantifond, således at kassen udbetaler efterløn for den omhandlede periode mod, at medlemmet overdrager kravet på løn til kassen som sikkerhed.

Til nr. 7

Lovforslaget indebærer, at medlemmer, der fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere, bliver omfattet af helt nye regler for efterløn. Personer, der er fyldt 60 år inden den 1. juli 1999, bliver omfattet af de eksisterende efterlønsregler med de ændringer, der foreslås i dette lovforslag. Det foreslås, at de nye regler for efterløn samles under ét i §§ 74 og 74 a-1, og at de allerede gældende efterlønsregler forbliver samlet i §§ 75 og 75 a-g. I en årrække vil der således være to sæt efterlønsregler. De samlede regler for såvel den nye som den gamle efterlønsordning vil være samlet i et kapitel – kapitel 11 a. Kapiteloverskriften til kapitel 11 a rykkes derfor frem foran § 74.

Til nr. 8

§ 74 fastlægger personkredsen, der har ret til den fremtidige fleksible efterløn.

Til nr. 9

Til § 74 a

Til stk. 1

Bestemmelsen indeholder hovedbetingelserne for at få ret til efterløn.

I nr. 1-6 listes de enkelte krav, der skal være opfyldt før overgangen til efterløn. Betingelserne i nr. 1, 4 og 6 svarer til de gældende efterlønsregler i § 75 b, mens nr. 2, 3 og 5 indeholder nye eller ændrede betingelser.

Det foreslås i nr. 2, at medlemsancienniteten for ret til efterløn hæves fra 20 år inden for de sidste 25 år til 25 år inden for de sidste 30 år. Der stilles endvidere i nr. 3 udtrykkeligt krav om, at det frivillige efterlønsbidrag skal være indbetalt i en tilsvarende periode.

I nr. 5 foreslås det som noget nyt, at det er en betingelse for ret til efterløn, at der er foretaget en indberet-

ning af medlemmets pensionsformue efter reglerne i § 74 i, stk. 3 og 4. Med de foreslåede modregningsregler for alle pensionsværdier, hvad enten pensionen udbetales eller ej, jf. nedenfor i forslaget til § 74 i, vil det være nødvendigt at foretage opgørelsen før det fyldte 60. år for at udelukke omgåelse af reglerne ved, at specielt kapitalpensioner hæves i tidsrummet mellem det fyldte 60. år og overgangen til efterløn.

Til stk. 2

I forbindelse med forhøjelsen af anciennitetskravet foreslås det, at den gældende overgangsregel for medlemmer født før den 1. marts 1952 videreføres. Denne gruppe kan overgå, hvis de har uafbrudt medlemskab fra den 31. marts 1992 til overgangen til efterløn, dog mindst 10 års medlemskab inden for de sidste 15 år.

Lov nr. 1000 af 23. december 1998 indebar en omlægning af medlemsbidraget, således at det fra 1. april 1999 opsplittes i et arbejdsløshedsforsikrings- og et efterlønsbidrag. I den forbindelse blev det yderligere et krav for at gå på efterløn, at medlemmer har indbetalt efterlønsbidrag. Det blev fastsat, at medlemmer født før 1. april 1959 skal betale efterlønsbidrag fra den 1. april 1999 for at kunne gå på efterløn. Disse regler videreføres, jf. også bemærkningerne til stk. 3.

Det bemærkes, at der i Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringens bekendtgørelse om betaling af medlemsbidrag til en arbejdsløshedskasse vil blive fastsat regler om, at det i en overgangsperiode er muligt for et medlem, der har besluttet at vælge eller fravælge indbetaling af efterlønsbidrag, at ændre beslutning med virkning for perioden fra den 1. april til 30. september 1999.

Til stk. 3

I denne bestemmelse foreslås en overgangsregel for medlemmer født mellem den 1. marts 1952 og den 1. juli 1964. Disse medlemmer har haft en forventning om at kunne opfylde anciennitetskravet på 20 års medlemskab, men vil ikke kunne opfylde det foreslåede krav om 25 års medlemskab ved det fyldte 60. år. Hvis denne gruppe har et uafbrudt medlemskab og indbetaler efterlønsbidrag fra 1. juli 1999 til det fyldte 60. år, vil de kunne nøjes med mellem 20 og 25 års medlemskab som betingelse for ret til efterløn. Herved sikres det, at alle medlemmer, der ikke kan nå at betale bidrag i 25 år, betaler bidraget så lang tid som muligt. Medlemmer født før den 1. april 1959, og som omfattes af denne bestemmelse, kan dog ikke nå at indbetale efterlønsbidrag i mindst 20 år. De skal derfor blot have indbetalt efterlønsbidraget uafbrudt fra den 1. april 1999. Der henvises til bemærkningerne til stk. 2.

Til stk. 4

Bemyndigelsen tænkes anvendt til, at direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen efter gældende praksis på området undtagelsesvist kan se bort fra afbrydelser i medlemskabet. Direktøren vil endvidere undtagelsesvist kunne se bort fra afbrydelser i indbetalingen af efterlønsbidrag, hvis der er en særlig begrundelse for afbrydelsen. En tilladelse til at overgå til efterløn uanset afbrydelser i medlemskabet og betaling af efterlønsbidrag kan gøres betinget af, at medlemmet efterbetaler de manglende bidrag.

Til stk. 5

Det foreslås, at et medlem, der mister dagpengeretten efter det fyldte 50. år, og som ville kunne opfylde betingelserne for efterløn som 60 årig, skal have denne mulighed, selv om arbejdskravet ikke kan opfyldes. Det er en forudsætning, at medlemmet i hele den mellemliggende periode indbetaler såvel arbejdsløshedsforsikrings- som efterlønsbidrag. Medlemmet vil således ikke kunne fritages for betaling af arbejdsløshedsforsikringsbidrag efter de gældende regler herom, uden at miste retten til efterløn.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at man ved lov nr. 897 af 16. december 1998 ophævede den forlængede dagpengeret for de 50-54 årige, som efter de hidtidige regler gav ret til efterløn ved det fyldte 60. år.

Til stk. 6

Bestemmelsen præciserer, at efterlønsretten bortfalder, når retten til folkepension indtræder ved det 65. år, eller ved medlemmets død.

Til § 74 b

Ved lov nr. 1000 af 23. december 1998 blev efterlønsbeviset introduceret som et nyt element i den gældende efterlønsordning. Reglerne trådte i kraft den 1. januar 1999.

Efterlønsbeviset er en erklæring fra arbejdsløsheds-kassen om, at medlemmet på bevisets dato opfylder betingelserne for at gå på efterløn.

Efterlønsbeviset sikrer det enkelte medlem retten til at overgå til efterløn på et senere tidspunkt, selv om medlemmet på grund af sygdom eller frihedsberøvelse ikke længere opfylder betingelsen om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Efterlønsbeviset sikrer også, at medlemmet har ret til at få beregnet sin efterløn på grundlag af mindst det beregningsgrundlag, medlemmet har på det tidspunkt, efterlønsbeviset har virkning fra.

I den nye efterlønsordning videreføres disse regler om efterlønsbeviset. Der henvises til bemærkningerne til stk. 2 og 3.

Efterlønsbeviset får i den nye ordning tillige en række andre retsvirkninger, der knytter sig til de elementer i ordningen, der har til formål at udskyde tilbagebetalingen fra arbejdsmarkedet. Det drejer sig om følgende:

- lempeligere fradrag for pensionsopsparing (§ 74 i, stk. 7),
- ret til efterløn på højst maksimal dagpengesats (§ 74 j, stk. 5) og
- ret til præmie (§ 74 k).

Det vil efter forslaget være en betingelse for at opnå disse rettigheder, at medlemmet har fået udstedt et efterlønsbevis. Rettighederne gives til medlemmer, som opfylder betingelserne for ret til efterløn, men som vælger ikke at benytte sig af retten, og i stedet bliver på arbejdsmarkedet.

Efterlønsbeviset udstedes af arbejdsløsheds-kassen efter ansøgning. Det er derfor vigtigt, at potentielle efterlønsmodtagere i god tid inden 60 års alderen orienteres om retten til et efterlønsbevis, hvordan beviset udstedes samt om hvilke rettigheder, der er forbundet med beviset. Det forudsættes, at arbejdsløsheds-kassen skal udsende en pjece til alle medlemmer efter det fyldte 59. år.

Til stk. 1

Det foreslås, at medlemmet har ret til at få udstedt efterlønsbeviset efter ansøgning, og at beviset tidligt har virkning fra ansøgningstidspunktet. Opfyldes betingelserne først på et senere tidspunkt end ansøgningstidspunktet, er dette tidspunkt bevisets virkningstidspunkt.

For at få udstedt et bevis skal medlemmet dokumentere over for arbejdsløsheds-kassen, at betingelserne for ret til efterløn er opfyldt. Det bemærkes, at det er en ny betingelse for ret til efterløn, at der er foretaget indberetning af værdien umiddelbart før det fyldte 60. år af medlemmets pensionsformue. Indberetning foretages til Told og Skat af pensionsinstutterne m.v., og til arbejdsløsheds-kassen af medlemmet selv for visse typer af pension. Der henvises til bemærkningerne til § 74 i. Det bemærkes, at hvis der er foretaget en indberetning af værdien umiddelbart før medlemmets 60. år, vil bevisets virkningsdato ikke blive udskudt, selv om indberetningen først foreligger i arbejdsløsheds-kassen på et senere tidspunkt.

Det foreslås i stk. 4, at direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen får hjemmel til at fastsætte regler om anvendelsen af § 74 b. Der tænkes fastsat regler om,

at arbejdsløsheds-kassen, senest 2 måneder før et medlem fylder 60 år, skal udsende en blanket til det enkelte medlem til brug for medlemmets eventuelle ansøgning om et efterlønsbevis.

Arbejdsløsheds-kassen træffer efter ansøgning afgørelse om retten til et efterlønsbevis og udsteder efterlønsbeviset. Arbejdsløsheds-kassens behandling af sagen om udstedelse af efterlønsbeviset sker på grundlag af medlemmets egne og arbejdsløsheds-kassens oplysninger. Arbejdsløsheds-kassen er ansvarlig for sagsbehandlingen inden udstedelsen af beviset og derfor også sammen med medlemmet ansvarlig for bevisets rigtighed. Indholdet af efterlønsbeviset er en afgørelse, som arbejdsløsheds-kassen træffer som 1. instans efter arbejdsløshedsforsikringsloven. En afgørelse om afslag på udstedelse af et bevis vil således kunne påklages til Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen og videre til Arbejds-markedets Ankenævn.

Efterlønsbeviset udstedes med virkning fra den dato, hvor kassen har modtaget ansøgningen fra det enkelte medlem, dog tidligst fra det tidspunkt, hvor medlemmet opfylder betingelserne for ret til efterløn. Da der forud for udstedelsen af efterlønsbeviset skal foregå en sagsbehandling i arbejdsløsheds-kassen, kan medlemmet ikke forvente at have beviset i hånden ved det fyldte 60. år. Under den forudsætning, at medlemmet opfylder betingelserne for ret til efterløn ved det fyldte 60. år, vil efterlønsbeviset dog blive udstedt med virkning fra det fyldte 60. år.

Til stk. 2

Der henvises til de indledende bemærkninger til bestemmelsen.

Efterlønsbeviset sikrer det enkelte medlem retten til at overgå til efterløn på et senere tidspunkt, selv om medlemmet ikke længere opfylder betingelsen i lovens § 62, stk. 1, nr. 1 og 3, (sygdom og frihedsberøvelse) om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Det bemærkes, at medlemmet på overgangstidspunktet til efterløn i øvrigt skal opfylde betingelserne i forslaget til § 74 a, dog bortset fra stk. 1, nr. 2 og 3. Medlemmet skal således ikke indbetale efterlønsbidrag efter bevisets udstedelse, men skal ved overgangen til efterløn være medlem af arbejdsløsheds-kassen. Endvidere bemærkes, at det ikke er en betingelse for at overgå til efterløn, at man har fået udstedt et efterlønsbevis, jf. forslaget til § 74 c.

Til stk. 3

Der henvises til de indledende bemærkninger til bestemmelsen.

Efterlønsbeviset sikrer også, at medlemmet har ret til at få beregnet sin efterløn på grundlag af mindst det

beregningsgrundlag, jf. lovens § 51 (den hidtidige daglige arbejdsfortjeneste), eller den sats (hvis medlemmet er berettiget til en fast sats, fx mindstesatsen), medlemmet har på det tidspunkt, efterlønsbeviset har virkning fra. Hvis efterlønsbeviset sikrer en fast sats som fuldtidsforsikret, vil det være en betingelse for at få denne sats ved overgangen til efterløn, at medlemmet stadig opfylder betingelserne for at få efterløn som fuldtidsforsikret.

Det foreslås, at det på efterlønsbeviset anførte beregningsgrundlag reguleres med satsreguleringsprocenten. Herved sikres, at efterlønnens størrelse ved en senere udnyttelse af efterlønsretten følger med den almindelige udvikling i reguleringen af efterløns-satsen.

Til stk. 4

Det foreslås, at direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen får bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om udstedelsen af efterlønsbeviset. Der vil herunder blive fastsat specifikke krav til indholdet af efterlønsbeviset, der skal udformes efter en standardformular.

Det skal fremgå af beviset, at medlemmet opfylder betingelserne for efterløn, ligesom det skal fremgå, hvilket beregningsgrundlag medlemmet har ved udstedelsen af efterlønsbeviset, samt efterlønnens størrelse på dette tidspunkt. Desuden skal det fremgå, at medlemmet kan få ret til en højere efterløn, hvis medlemmet venter med at overgå til efterløn til mindst 2 år efter udstedelsen af efterlønsbeviset, og medlemmet opfylder betingelserne i § 74 j, stk. 5, om arbejde i denne periode. Endvidere skal det fremgå, at yderligere arbejde herudover giver ret til at optjene en præmie efter reglerne i § 74 k.

Endelig skal det af efterlønsbeviset fremgå, hvilke betingelser, der fortsat skal være opfyldt ved udbetalingen af efterløn, samt at arbejdsløsheds-kassens udstedelse af efterlønsbeviset kan påklages til Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen.

Til § 74 c

Til stk. 1 og 2

Indholdet af denne bestemmelse svarer i det væsentlige til den gældende § 75 a.

Til stk. 3

Bestemmelsen i 1. punktum tænkes anvendt i undskyldelige situationer, fx hvor medlemmet ikke har været opmærksom på, at dagpengeretten er ophørt, fordi arbejdsløsheds-kassen har udbetalt ydelser ud over ophørsdatoen.

Bemyndigelsen i 2. punktum indebærer, at der kan fastsættes regler om en smidig administration for medlemmer, der går på efterløn umiddelbart efter det fyldte 60. år. I tilfælde, pensionsindberetningen endnu ikke foreligger på overgangstidspunktet, kan der tænkes en acontoudbetaling af efterløn mod en erklæring fra medlemmet om at ville tilbagebetale evt. for meget udbetalt efterløn.

Endelig vil der kunne fastsættes regler om, at direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen i særlige tilfælde kan give tilladelse til overgang til efterløn, selv om der ikke er foretaget en pensionsindberetning. Det kan fx være nødvendigt i tilfælde, hvor medlemmet ikke har haft bopæl i Danmark ved det fyldte 60. år. Det forudsættes, at der kan laves en pensionsopgørelse efter samme regler, som forudsat i loven.

Til stk. 5

Som konsekvens af den ubegrænsede ret til arbejde foreslås det, at et medlem kan modtage invaliditetsydelse samtidig med efterløn. Invaliditetsydelse kan tilkendes personer, hvis invaliditet helbredsmæssigt vurderet er så alvorlig, at de ville have ret til højeste eller mellemste førtidspension, hvis de ikke havde en erhvervsindtægt, der afskærer fra at opnå en sådan pension, og arbejdsindsatsen ligger ud over, hvad der kan forventes, invaliditeten taget i betragtning. Endvidere kan invaliditetsydelse tilkendes døve og svært tunghøre med svære kontaktvanskeligheder. Der henvises i øvrigt til § 18 i lov om social pension.

Til § 74 d

I den fleksible efterlønsordning med mulighed for arbejde i ubegrænset omfang er der ikke samme behov for regler om udtræden og genindtræden i efterlønsordningen som i den gældende ordning. Der kan dog være medlemmer, der i efterlønsperioden tager arbejde i et andet EØS-land, og som skal overflyttes til dette lands forsikring. Det foreslås, at der ved tilbagevenden til Danmark skal være mulighed for at genindtræde.

Dispensationsadgangen dækker ikke situationer, hvor et medlem frivilligt har valgt at udtræde eller er slettet som medlem på grund af svig eller kontingent-rance.

Med bestemmelsen i stk. 2, gives der direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen hjemmel til at fastsætte regler om medlemmets indplacering i dagpengesystemet efter udtræden af efterlønsordningen. Efter de gældende regler forbruger perioder med efterløn af de perioder efter § 55, stk. 1 og 2, jf. stk. 5, hvori der kan modtages dagpenge, og det forudsættes, at disse regler

videreføres, uanset at det i den nye efterlønsordning bliver muligt at arbejde i ubegrænset omfang, og at der kan være perioder, hvor et medlem ikke får udbetalt efterløn.

Til § 74 e

Til stk. 1

I bestemmelsen fastsættes retten til at have lønarbejde i efterlønsperioden. Reglen omfatter såvel lønnet som ulønnet arbejde, dvs. alt arbejde, der enten medfører indtægt eller efter sin art almindeligvis medfører indtægt. Det foreslås, at retten til 200 timers arbejde ved siden af efterlønnen uden fradrag ophæves, og at en efterlønsmodtager i stedet får ret til at arbejde i ubegrænset omfang, men med fradrag fra 1. arbejdstime. Det vil som efter de gældende regler ikke være muligt at have lønarbejde i en virksomhed, der ejes eller drives af ægtefællen. Det foreslås endvidere, at det heller ikke bliver muligt at have lønarbejde i virksomheder, der er bortforpagtet af medlemmet selv eller dennes ægtefælle.

Der vil gælde samme regler om ret til at udføre frivilligt, ulønnet arbejde som på dagpengeområdet. Reglerne herfor tænkes lempet samtidig med ophævelsen af 200 timers reglen. Reglerne tænkes lempet således, at der foretages en udvidelse af retten til at udføre frivilligt ulønnet arbejde inden for det sociale og humanitære område. Dette skal gælde uanset, hvorledes organisationen er finansieret. Der skal dog fortsat lægges vægt på, at udvidelsen ikke må begrænse arbejdsudbuddet. Lempelsen kan gennemføres i form af fastsættelse af en forsøgsperiode. Nærmere regler vil blive fastsat i bekendtgørelsesform.

Til stk. 2

Det foreslås, at fradrag for arbejde skal ske efter reglerne for fradrag i dagpenge, det vil sige time for time. Fradraget foretages efter, at der er foretaget fradrag for pension, jf. bemærkningerne til forslaget § 74 i.

Principperne fra reglerne om supplerende dagpenge, herunder mindsteudbetalingsreglen, og reglerne om timeoverførsel vil gælde tilsvarende ved arbejde i efterlønsperioden. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen kan med hjemmel i § 74 h fastsætte regler om, i hvilket omfang reglerne om supplerende dagpenge mv. skal finde anvendelse i efterlønsperioden.

Til stk. 3

Det foreslås, at arbejde i efterlønsperioden fortsat ikke kan medregnes til opfyldelse af beskæftigelseskravet eller som grundlag for overflytning fra deltids-

til fuldtidsforsikring. Hvis medlemmet tager arbejde uden for sin kasses faglige område, skal der ske overflytning efter de almindelige regler, jf. arbejdsløshedsforsikringslovens § 42.

Til § 74 f

Det foreslås, at det bliver muligt at drive selvstændig virksomhed i efterlønsperioden efter de gældende regler for delefterløn, hvor selvstændig virksomhed kan videreføres, hvis den har været drevet som hovedbeskæftigelse i mindst 3 hele regnskabsår umiddelbart inden overgangen til efterløn, og arbejdstiden nedsættes til 18½ time fast pr. uge. Efterlønsatsen vil dog svare til satserne i den nye efterlønsordning.

Som et alternativ til den kendte ordning fra delefterlønsreglerne foreslås det, at medlemmet kan videreføre virksomhed i indtil 962 timer pr. år, hvis virksomheden alene er baseret på medlemmets egen arbejdskraft, og den skattepligtige indkomst ved den selvstændige virksomhed ikke overstiger halvdelen af gennemsnittet af den skattepligtige indkomst ved den selvstændige virksomhed i de seneste 3 regnskabsår umiddelbart inden overgangen til efterløn. Der kan ikke tages hensyn til afskrivninger i efterlønsperioden, der pr. år overstiger de gennemsnitlige årlige afskrivninger i 3-års perioden. Virksomheden kan dog drives sammen med ægtefællen, hvis det dokumenteres, at den ene eller begge ægtefæller nedsætter deres arbejdstid i det anførte omfang. Der kan endvidere i særlige tilfælde gives tilladelse til, at et medlem kan drive selvstændig virksomhed med én ansat.

Det foreslås endvidere, at et medlem kan få tilladelse til drift af selvstændig virksomhed i efterlønsperioden som bibeskæftigelse, hvis arbejdstiden i virksomheden holdes inden for 400 timer pr. år, og virksomhedens bruttoomsætning ikke overstiger 50.000 kr. i et kalenderår.

Det forudsættes, at medlemmet inden overgang til efterløn eller inden påbegyndelse af selvstændig virksomhed i efterlønsperioden over for arbejdsløsheds-kassen dokumenterer arbejdets omfang, og at indkomstrakravene er opfyldt.

Kortvarige, enkeltstående arbejdsopgaver, der har karakter af selvstændig virksomhed, kan udføres efter hidtil gældende praksis.

Ved overgang i et kalenderår reduceres antallet af tilladte arbejdstimer og virksomhedens tilladte omsætning forholdsmæssigt.

Til stk. 1

Det foreslås at videreføre de hidtil gældende regler for udøvelse af selvstændig virksomhed i delefter-

lønsordningen, dog med efterlønsatserne i den nye ordning.

Til stk. 2

Det foreslås videre som alternativ at indføre en mere fleksibel ordning for medlemmer, der driver selvstændig virksomhed, der alene er baseret på medlemmets egen arbejdskraft eller drives sammen med ægtefællen.

Der kan således drives selvstændig virksomhed i efterlønsperioden, hvis arbejdet i virksomheden ikke overstiger 962 timer årligt, og hvis virksomhedens årlige skattepligtige indkomst i efterlønsperioden ikke overstiger halvdelen af gennemsnittet af den skattepligtige indkomst i de seneste 3 regnskabsår umiddelbart inden overgangen til efterløn. Der kan ikke tages hensyn til afskrivninger i efterlønsperioden, der pr. år overstiger de gennemsnitlige årlige afskrivninger i 3-års perioden.

Til stk. 3

Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om beregningen af virksomhedens skattepligtige indkomst i de seneste 3 år inden overgangen til efterløn og om modregning i efterlønnen for skattepligtig indkomst ud over det tilladte omfang.

Der tænkes fastsat regler, hvorefter indkomst, der overstiger de tilladte beløb, skal modregnes/tilbagebetales krone for krone. Hvis den gennemsnitlige indkomst i de tre forudgående år har været mindre end 65.260 kr., modregnes der dog kun for indtægt, der overstiger den hidtidige indkomst. Har den gennemsnitlige indkomst været mellem 65.260 kr. og 130.520 kr., modregnes der kun for indtægt ud over 65.260 kr.

Til stk. 4

Det foreslås, at medlemmer kan få tilladelse til at videreføre eller påbegynde selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse i efterlønsperioden i et mindre omfang. Medlemmet skal dokumentere, at arbejdstiden i virksomheden kan holdes inden for 400 timer i et kalenderår, og at virksomhedens bruttoomsætning ikke vil overstige 50.000 kr. i et kalenderår. Forpagtningsafgifter indgår ikke i bruttoomsætningen. Oplysninger om virksomhedens bruttoomsætning skal suppleres med en revisorerklæring.

For virksomheder, der videreføres, vil bedømmelsen tage udgangspunkt i en gennemsnitsvurdering af tidligere års aktivitet.

Hvis virksomheden før efterlønsperioden har haft et omfang på under 400 timer årligt eller en bruttoomsætning under 50.000 kr. pr. år, vil virksomheden ef-

ter bestemmelsen kunne tillades videreført uændret i efterlønsperioden.

Har arbejdet i den selvstændige virksomhed før overgangen til efterløn været mere end 400 timer pr. kalenderår, eller har bruttoomsætningen overstegt 50.000 kr. i et kalenderår, skal medlemmet ved overgangen til efterløn dokumentere, at der er bortfaldet arbejdsopgaver mere end midlertidigt, således at arbejdet i virksomheden fremover kan holdes inden for 400 timer pr. kalenderår, og bruttoomsætningen højst udgør 50.000 kr. i et kalenderår. Virksomheden kan reduceres ved varigt ophør med dele af virksomheden, ved driftsomlægning (fx salg af dyr), delvis bortforpagtning i resten af efterlønsperioden, indskrænkning af åbningstiden m.v.

Til stk. 5

Det foreslås, at videreførelse af selvstændig virksomhed, der har været hovederhverv, skal medføre fradrag i efterlønnen time for time, dog mindst med 12 timer pr. uge.

Det foreslås, at medlemmet løbende skal udfylde et efterlønskort, hvorpå timeforbruget i virksomheden oplyses.

Det foreslås, at medlemmet på en årlig efterlønsrklæring skal oplyse om virksomhedens skattepligtige indkomst.

Arbejder medlemmet mere end 962 timer i et kalenderår, kan der ikke udbetales efterløn i kalenderåret. Endvidere kan der ikke udbetales efterløn for mere end 962 timer i et kalenderår, uanset om medlemmet arbejder mindre end 962 timer i kalenderåret.

Til stk. 6

Det foreslås, at arbejde ved selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse skal medføre fradrag i efterlønnen time for time.

Det foreslås, at medlemmet løbende skal udfylde et efterlønskort, hvorpå timeforbruget i virksomheden oplyses, samt at medlemmet ved kalenderårets afslutning skal oplyse om virksomhedens bruttoomsætning. Arbejdsløshedskassen skal sammenholde disse oplysninger med de oplysninger, medlemmet i løbet af kalenderåret har givet om timeforbruget i virksomheden på sine ydelseskort.

Til stk. 7, 8 og 9

Konstateres det i løbet af kalenderåret, at medlemmets timeforbrug overstiger det tilladte antal timer pr. uge eller pr. år, skal arbejdsløshedskassen træffe afgørelse om, at udbetaling af efterlønnen indstilles resten af året, og eventuelt om tilbagebetaling og sanktion.

Konstateres det, at virksomhedens skattepligtige indtægt eller bruttoomsætning i årets løb overskrider det tilladte, skal kassen træffe afgørelse om, at udbetaling af efterlønnen indstilles midlertidigt eller for resten af året og eventuelt om tilbagebetaling og sanktion.

Det foreslås, at udbetaling af efterløn efter en mindre overskridelse kan genoptages i det følgende kalenderår, hvis medlemmet dokumenterer, at virksomheden fremover kan holdes inden for det tilladte antal timer.

Det foreslås videre, at udbetaling af efterløn efter en større overskridelse kan genoptages fra det tidspunkt, hvor medlemmet dokumenterer varige indskrænkninger i virksomheden, der gør det sandsynligt, at virksomheden kan holdes inden for de tilladte grænser. Udbetalingen kan dog tidligst genoptages i det følgende kalenderår.

Hvis virksomheden ophører mere end midlertidigt inden udgangen af året, vil udbetalingen kunne genoptages fra ophørstidspunktet.

Til stk. 11

Det foreslås, at direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om selvstændig virksomhed i efterlønsperioden.

Bemyndigelsen tænkes anvendt til at fastsætte regler om fx forholdsmæssig reduktion af 962 timer ved overgang til efterløn eller påbegyndelse af virksomhed i løbet af året, dokumentation for opfyldelse af betingelserne for drift af selvstændig virksomhed i efterlønsperioden, tilladelse til i særlige tilfælde at have én ansat, arbejdsløshedskassernes kontrol med medlemmer, der driver selvstændig virksomhed i efterlønsperioden, genoptagelse af udbetalingen af efterløn efter overskridelse af de tilladte grænser og om ophør med drift af selvstændig virksomhed i efterlønsperioden.

Til § 74 g

Til stk. 1-4

Det foreslås, at medlemmer, der er overgået til efterløn fra overgangsydelse, og som efter forslaget får en lavere efterlønsats end øvrige efterlønsmodtagere, får ret til at vælge mellem at arbejde i 200 timer uden fradrag eller at blive omfattet af de regler om arbejde i ubegrænset omfang mod fradrag i efterlønnen, som gælder for øvrige efterlønsmodtagere, jf. forslaget til §§ 74 e, f og h.

Vælger medlemmet at arbejde ubegrænset mod fradrag, gælder valget for resten af efterlønsperioden. Sker overgangen til ubegrænset arbejde mod fuldt fradrag i efterlønnen i løbet af et kalenderår, og er retten

til at arbejde i 200 timer udnyttet helt eller delvist, skal der ske fradrag for det allerede udførte arbejde.

Til stk. 5-9

Bestemmelserne svarer i hovedtræk til de gældende regler i § 75 c, stk. 3-7, der videreføres, jf. § 1, nr. 20. Der henvises til bemærkningerne hertil.

Til § 74 h

Der tænkes fastsat regler om, hvorledes arbejde skal medføre fradrag i efterlønnen, jf. forslaget til § 74 e, stk. 2, og bemærkningerne hertil. Der tænkes herudover fastsat regler om øvrige indtægters betydning for efterlønnsens størrelse, som udgangspunkt svarende til reglerne i den gældende efterlønsordning. Dog vil der blive fastsat særlige regler om fradrag for pension, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 74 i.

Til § 74 i

Forslaget til § 74 i indebærer helt nye regler for fradrag for pension i forhold til den gældende efterlønsordning. Forslaget indeholder følgende ændringer:

1. Nye regler for, hvilke former for pension der skal medføre fradrag, og hvilket pensionsbeløb, der skal danne grundlag for fradrag.
2. Nye regler for hvordan fradraget foretages i efterlønnen.

Ad 1

I den gældende efterlønsordning foretages der alene fradrag for løbende udbetaling af pension, som er led i tidligere ansættelsesforhold, og som er af en sådan karakter, at det er sædvanligt, at arbejdsgiveren bidrager. Der sker således ikke fradrag for fx kapitalpensioner eller for privattegnede pensionsordninger med løbende udbetalinger, uanset om de hæves i efterlønsperioden eller ej. Der sker heller ikke fradrag for pensioner, der er led i et ansættelsesforhold, hvis disse ikke kommer til udbetaling i efterlønsperioden.

Forslaget indebærer, at der i forhold til fradrag i efterlønnen sker en højere grad af ligestilling af alle former for pension, der er omfattet af afsnit I i pensionsbeskatningsloven, d.v.s. pensionsordninger m.v., hvor bidrag eller præmier er skattefri. Pensioner fra Arbejdsmarkedets Tillægspension, invalidepensioner samt pensioner til efterlevende ægtefæller eller børn er dog undtaget. Der vil herefter skulle ske fradrag for følgende pensionsordninger:

- alderspensionsordninger med løbende udbetalinger (privattegnede ordninger såvel som ordninger som følge af ansættelsesforhold)
- rateforsikringer i pensionsøjemed
- kapitalforsikringer i pensionsøjemed

- rateopsparing i pensionsøjemed
- opsparing i pensionsøjemed
- indeksordninger
- opsparing i Lønmodtagernes Dyrtidsfond
- tilsvarende udenlandske pensionsordninger

Forslaget indebærer endvidere, at der vil ske fradrag for pensionen, uanset om den kommer til udbetaling i efterlønsperioden eller ej. Den pension, der skal lægges til grund for fradraget, er værdien af pensionen umiddelbart før det fyldte 60. år. For pensionsordninger med løbende livsvarige ydelser benyttes 80 pct. af værdien af det pensionstilslag om en livsvarig årlig ydelse, man kan få som 60 årig, som grundlag for fradraget. For alle øvrige ordninger (kapitalpensioner og ratepensioner mv.) opgøres der en årlig livsvarig ydelse ud fra depotet ved det 60. år. Den årlige ydelse opgøres som 5 pct. af depotet. Som depotet forstås i denne forbindelse pensionshensættelserne, hvis der er tale om en pensionskasse, livsforsikringshensættelserne, hvis der er tale om et livsforsikringsselskab, og indestændet, hvis der er tale om et pengeinstitut.

Der vil ikke skulle ske fradrag for mindre pensioner, idet den årlige (beregnete) samlede pensionsydelse skal fratrækkes et bundfradrag på 10.000 kr. om året, inden der foretages fradrag. Der fastsættes en særlig overgangsordning, der betyder, at medlemmer, der får efterlønsbevis i hhv. 1999, 2000, 2001 og 2002, får et bundfradrag på hhv. 30.000 kr., 25.000 kr., 20.000 kr. og 15.000 kr. i hele efterlønsperioden.

Vælger et medlem i efterlønsperioden at få udbetalt en pension, der er led i et ansættelsesforhold, foretages fradrag for det udbetalte beløb uden bundfradrag fra det tidspunkt, pensionen udbetales. Det vil sige, at der som udgangspunkt vil skulle ske fradrag som efter de hidtil gældende regler, dog beregnes fradraget på en ny måde. Der henvises til bemærkningerne nedenfor og bemærkningerne til stk. 6.

Det foreslås endvidere, at et medlem, der udskyder overgangen til efterløn, og som opfylder særlige betingelser om arbejde i en vis periode, alene skal have foretaget fradrag for udbetalte pensioner, der er led i et ansættelsesforhold. Der henvises til bemærkningerne til stk. 7. Det samme gælder medlemmer, der er overgået til efterløn fra overgangsydelse, jf. bemærkningerne til stk. 8.

Ad 2

Efter de gældende efterlønsregler foretages fradrag for pension i efterlønnen ved, at udbetalte pensionsbeløb omregnes med en fast sats (omregningssatsen) til et antal timer pr. uge, som herefter fradrages i efterlønsudbetalingen. Efter de gældende regler er der så-

ledes ved en given pension et lavere fradrag ved en lavere efterlønsats og et højere fradrag ved en højere efterlønsats.

Det foreslås, at fradraget i efterlønnen i stedet foretages med en fast procentdel af det pensionsbeløb, der skal medføre fradrag efter de nye regler. Fradragsværdien af en given pension bliver således ens for alle. Fradragsprocenterne fremgår af stk. 5-8. Der henvises til bemærkningerne hertil.

Endvidere vil forslaget betyde, at fradraget fremover sker pr. efterlønstime, modsat i dag, hvor det sker som timer pr. uge. Det betyder, at man vil få samme efterlønsrstatning pr. time, uanset hvor meget man arbejder ved siden af efterlønnen, sammenlignet med i dag, hvor man forlods får fraregnet pensionstimerne i den ugentlige efterlønsopgørelse. Konkret betyder det, at man efter de gældende principper for fradrag kan miste hele efterlønnen ved et deltidsarbejde og en vis pension, mens man efter forslaget kun mister en bestemt andel (opgjort i kroner og ører) af hver time.

Til stk. 1-2

Bestemmelserne fastlægger hvilke former for pensionsordninger, der er omfattet af reglerne om fradrag. Der henvises til de indledende bemærkninger.

Til stk. 3

Bestemmelsen indebærer, at arbejdsløsheds-kassen til brug for beregningen af fradraget efter stk. 5, skal foretage en opgørelse af værdien af medlemmets pensionsordninger. Opgørelsen sker på baggrund af oplysninger om værdien af pensionerne umiddelbart før medlemmets fyldte 60. år, som de pensionskasser m.v. og myndigheder, der forvalter pensionsordningerne, får pligt til at indberette i medfør af stk. 4, samt på baggrund af oplysninger, som medlemmet får pligt til at give. Medlemmet vil således selv skulle indgive oplysning om følgende pensioner:

- Ordninger i udenlandske livsforsikrings- eller pensionsforsikrings-selskaber
- Pensionstilsagn fra udenlandske arbejdsgivere
- EU-pensioner, FN-pensioner o. lign.
- Uafdækkede pensionstilsagn til direktører
- Særskilte lovregulerede pensionsordninger, fx for lodser
- Folketings-, minister- og borgmesterspensioner.

For pensionsordninger med løbende livsvarige udbetalinger skal medlemmet oplyse en beregnet årlig livsvarig ydelse ved udbetaling fra det 60. år. For alle øvrige pensionsordninger indberettes depotet. For en definition af depotet henvises til de indledende bemærkninger.

For øvrige pensionsordninger vil der skulle ske indberetninger fra følgende pensionsinstitutter m.v.:

- Livs- og pensionsforsikringsselskaber, der driver virksomhed i Danmark
- Tværgående pensionskasser under dansk tilsyn
- Statstjenestemænd (Økonomistyrelsen)
- Kommunale tjenestemandspensioner i Danmark
- Lønmodtagernes Dyrtidsfond
- Pengeinstitutter og godkendte institutter vedrørende rateopsparing og opsparing i pensionsøjemed i Danmark
- Firmapensionskasser under dansk tilsyn.

Til stk. 4

Det foreslås, at de pensionsinstitutter og myndigheder, der forvalter pensionsordningerne, får pligt til at indberette værdien umiddelbart før det fyldte 60. år af et medlems pensionsrettigheder. For pensionsordninger med løbende livsvarige udbetalinger indberettes en beregnet årlig livsvarig ydelse ved udbetaling fra det 60. år. For alle øvrige pensionsordninger indberettes depotet. For en definition af depotet henvises til de indledende bemærkninger. Nærmere bestemmelser om indberetningen fastsættes af skatteministeren efter aftale med arbejdsministeren. Der vil herunder blive fastsat regler om tidspunktet for indberetningen, og hvilke oplysninger indberetningen skal indeholde. Indberetningen vil skulle indeholde oplysninger om indberetterens identitet, cpr. nr. på den sikrede og pensionsordningens art. Det foreslås, at indberetningspligtige, der ikke indberetter rettidigt, skal kunne pålægges en afgift på 500 kr. Det foreslås, at reglerne i kildeskatteloven om gebyr og straf for manglende redegørelse for indeholdelse efter kildeskattelovens § 57 finder tilsvarende anvendelse.

Det foreslås, at indberetningen efter stk. 4, skal ske elektronisk. Der vil blive etableret særlige internetløsninger for indberetningspligtige, der ikke umiddelbart vil kunne indberette elektronisk.

Til stk. 5.

For pensionsordninger omfattet af stk. 5, 1. pkt., (pensioner med livsvarige løbende ydelser) foreslås det, at fradraget pr. efterlønstime udgør 60 pct. af et beløb, der svarer til 80 pct. af den beregnede livsvarige årlige ydelse. Herved sker der en ligestilling af fradrag for kapitalpensioner og løbende pensioner.

For pensionsordninger omfattet af stk. 5, 2. pkt., (kapitalpensioner mv.) foreslås det, at der foretages fradrag i efterlønnen med 60 pct. af den af arbejdsløsheds-kassen beregnede årlige livsvarige ydelse pr. efterlønstime.

Der gælder særlige regler, hvis et medlem vælger at få udbetalt en løbende pension, der er led i et ansættelsesforhold, i efterlønsperioden, jf. nedenfor i bemærkningerne til stk. 6.

Der foreslås et fast bundfradrag på 10.000 kr., og at beløbet satsreguleres. I en overgangsperiode vil bundfradraget i hele efterlønsperioden for medlemmer, der får udstedt efterlønsbevis i 1999, 2000, 2001 og 2002 være på henholdsvis 30.000 kr., 25.000 kr., 20.000 kr. og 15.000 kr. om året (1999 niveau). Det foreslås ligeledes, at disse beløb satsreguleres. Bundfradraget fratrækkes de ovennævnte samlede årlige pensionsydelse, inden fradraget beregnes.

Fradraget foretages herefter således:

Efterløn pr. time = efterlønsatts pr. time - 0,6 x (den samlede beregnede årlige ydelse af kapitalpensioner og løbende pensioner - bundfradrag)/ 1924 (det maksimale årlige timetal, hvor der kan udbetales efterløn).

Til stk. 6

For medlemmer, der vælger at få udbetalt en løbende pension, der er led i et ansættelsesforhold, i efterlønsperioden, foreslås det, at fradraget foretages med udgangspunkt i det faktisk udbetalte beløb og uden bundfradrag. Dette svarer til reglerne for pensionsfradrag i den gældende efterlønsordning. Det foreslås dog, at fradraget sker med en procentdel af det udbetalte beløb i stedet for en omregning af beløbet til timer ved hjælp af omregningssatsen.

For at få en fradragsprocent, der svarer til det faktiske fradrag i de gældende regler, foreslås det, at procenten fastsættes som forholdet mellem den gældende omregningssats (pt. 133, 58 kr.) og efterlønsatts pr. time.

Det vil sige, at fradragsprocenten afhænger af hvilket niveau, man modtager efterløn med.

For medlemmer, der modtager efterløn med højst 91 pct. af det maksimale dagpengebeløb, udgør fradraget 50 pct.

Fradraget beregnes således:

Efterløn pr. time = efterlønsatts pr. time - 0,5 x (det udbetalte årlige pensionsbeløb)/ 1924 (det maksimale årlige timetal, hvor der kan udbetales efterløn).

Forslaget indebærer, at et medlem, der vælger at få udbetalt pensionen efter at have modtaget efterløn i en periode, skal have foretaget en ny beregning af fradrag for pension.

Til stk. 7.

Det foreslås, at medlemmer, der først overgår til efterløn mindst 2 år efter, at efterlønsbeviset har virkning, og som i denne periode har haft lønarbejde i mindst 3.120 timer, et deltidsforsikret medlem dog

mindst 2.496 timer, eller drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, alene skal have foretaget fradrag for udbetaling af pension, der er led i et ansættelsesforhold.

Fradraget foretages efter de ovenfor anførte regler om fradrag for løbende udbetaling af pension, der er led i et ansættelsesforhold, dog således at fradragsprocenten er 55 pct. af det udbetalte pensionsbeløb, da disse medlemmer har ret til efterløn med en sats, der svarer til den dagpengesats, medlemmet ville være berettiget til i tilfælde af ledighed på overgangstidspunktet, jf. forslag til affattelse af § 74 j, stk. 5.

Til stk. 8

For medlemmer, der overgår til efterløn fra overgangsydelse, foreslås det ligeledes, at der alene skal foretages fradrag for løbende udbetaling af pension, der er led i et ansættelsesforhold.

Fradraget udgør 45 pct. af det udbetalte pensionsbeløb, da medlemmet modtager efterløn med en sats, der svarer til 82 pct. af dagpengenes højeste beløb.

Det foreslås, at det ændrede fradragsprincip også anvendes i den »gamle« efterlønsordning og i overgangsydelsesordningen, således at fradragsprocenten for efterlønsmodtagere på trin 1 bliver 55 pct. og på trin 2 og på overgangsydelse 45 pct.

Til stk. 9

Det foreslås, at direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen fastsætter nærmere regler om fradrag for pensioner.

Til stk. 10

Økonomiministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om beregningsforudsætninger for at undgå risici for spekulation, der har til hensigt at undgå eller mindske fradrag i efterløn. Bemyndigelsen er nødvendig, da beregningsforudsætninger kan vælges, så pensiontilsagn og -depoter i alder 60 år bliver kunstigt lave. Det er således ikke hensigten at regulere pensionsinstitutterne muligheder med hensyn til ydelsessammensætning af pensionsordningerne.

Til § 74 j

Til stk. 1-4

I den gældende efterlønsordning kan et medlem modtage efterløn med det individuelle dagpengebeløb i højst 30 måneder (efterlønsens trin 1), dog kun så længe medlemmet fortsat har dagpengeret. Det betyder, at såvel dagpengeperioder før som efter det 60. år medregnes i trin 1 perioden. Efterlønnen kan herefter højst udgøre 82 pct. af det maksimale dagpengebeløb

F. t. l. vedr. arbejdsløshedsforsikring m.v.

(efterlønnens trin 2). Det foreslås, at efterlønnsordningen forenkles ved, at der kun er et efterlønstrin. Et medlem, der går på efterløn inden to år efter udstedelse af efterlønnsbeviset, vil i hele efterlønperioden få en ydelse - før fradrag - der svarer til dagpengesatsen ved overgang til efterløn, dog højst 91 pct. af højeste dagpenge - som henholdsvis fuldtids- eller deltidsforsikret, jf. bemærkningerne til stk. 5.

Det foreslås, at betingelsen for at få udbetalt efterløn som fuldtidsforsikret ændres fra et krav om fuldtidsforsikring i 5 år inden for de sidste 10 år, heraf 26 uger umiddelbart inden overgangen til efterløn, til et krav om fuldtidsforsikring i sammenlagt 10 år inden for 15 år, heraf 52 uger umiddelbart inden overgangen til efterløn. Dette forslag skal ses i sammenhæng med kravet om 25 års medlemskab og om indbetaling af det særlige efterlønnsbidrag i 25 år for at kunne få efterløn, idet såvel arbejdsløshedsforsikringsbidraget som efterlønnsbidraget er lavere for deltidsforsikrede.

I stk. 2 foreslås en overgangsregel, som sikrer, at medlemmer, der opfylder de gældende betingelser, men ikke det skærpede krav for varigheden af fuldtidsforsikring for at kunne få efterløn som fuldtidsforsikrede, bevarer denne ret ved fortsat fuldtidsforsikring.

Til stk. 5

I den gældende efterlønnsordning har medlemmer, der venter med at gå på efterløn til det fyldte 63. år, ret til en efterløn svarende til den individuelle dagpengesats i hele efterlønperioden, hvis de ved overgangen til efterløn er berettiget til dagpenge i mindst 2 år. Med forslaget i stk. 5 videreføres dette princip. De foreslåede regler adskiller sig dog på væsentlige punkter fra de gældende regler.

Retten til den højere sats er for det første betinget af, at medlemmet har fået udstedt et efterlønbevis. Dette hænger sammen med, at retten til den høje sats målrettes personer, der udskyder en opnået ret til efterløn, og at det med beviset er konstateret, at medlemmet har opnået ret til efterløn.

Herudover stilles der krav om arbejde i et vist omfang efter bevisets virkningsdato. Det foreslås, at et medlem, der venter med at gå på efterløn til mindst 2 år efter bevisets virkningsdato, og som i denne periode har haft lønarbejde i mindst 3.120 timer - deltidsforsikrede dog mindst 2.496 timer - eller som har drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, får ret til efterløn svarende til højst maksimale dagpenge. Den høje efterlønssats bevares i hele efterlønperioden.

Arbejdstiden opgøres som udgangspunkt efter de samme regler, som gælder for opgørelse af beskæftigelseskravet for ret til dagpenge, jf. § 53, stk. 2, 3 og 7. Der vil dog gælde særlige regler, for så vidt angår sygdom og ferie, idet perioder med sygedagpenge i ansættelsesforhold og ferie med feriegodtgørelse kan medregnes til arbejdstiden. Herved ligestilles funktionærer og timelønnede i videst muligt omfang. Arbejde i udlandet kan ikke medregnes i opgørelsen, medmindre arbejdet udføres som udsendt for en dansk arbejdsgiver. Der vil blive fastsat regler om opgørelsen af arbejdet i medfør af § 74 k, stk. 4.

Til stk. 6

Det foreslås, at et medlem, der går på efterløn fra overgangsydelse, fortsætter på en fast ydelse på 82 pct. af højeste dagpenge. Denne regel svarer til den gældende efterlønnsordning.

Til § 74 k

Det foreslås, at der indføres en præmieordning. Præmien udløses ved det 65. år eller ved dødsfald inden det 65. år.

Til stk. 1

Det foreslås, at et medlem, der venter med at gå på efterløn til mindst 2 år efter bevisets virkningsdato, og som i denne periode har haft lønarbejde i mindst 3.120 timer - deltidsforsikrede dog mindst 2.496 timer - eller som har drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, får ret til at optjene en skattefri præmie ved arbejde herudover.

Arbejdet opgøres som udgangspunkt efter samme regler som opgørelsen af beskæftigelseskravet for ret til dagpenge. Der henvises til bemærkningerne til § 74 j, stk. 5.

Præmien optjenes ved yderligere arbejde i mindst 481 timer, der svarer til arbejde i et fuldt kvartal. Arbejdet kan ligge såvel før som efter overgangen til efterløn, men arbejde inden 2 år efter bevisets virkningsdato kan ikke medregnes til optjening af præmien. For hver 481 timers arbejde udløses en »portion« præmie, jf. nedenfor. Ordningen er tilpasset den nye fleksible efterløn på den måde, at præmien også kan optjenes ved deltidsarbejde eller løsere arbejdsforhold. En person, der arbejder på halv tid (18,5 timer), skal således arbejde i 2 kvartaler, for at en »portion« udløses.

Endelig foreslås det, at det bliver en betingelse for at få præmien, at der ikke er sket tilbagebetaling af efterlønnsbidraget, jf. forslaget til affattelse af § 77 a og bemærkningerne hertil. Baggrunden herfor er, at præmien ydes for ikke at udnytte efterlønnsretten. Hvis medlemmet har fået tilbagebetalt sit efterlønnsbidrag,

er medlemmet ikke længere efterlønsberettiget, hvorfor der heller ikke kan udløses en præmie.

Til stk. 2

Det foreslås, at præmien for hver 481 timers arbejde udgør 6 pct. af dagpengenes højeste beløb på årsbasis, jf. arbejdsløshedsforsikringslovens §§ 47 og 70. Årsbeløbet er i denne forbindelse det ugentlige dagpengebeløb ganget med 52. Præmien for hver 481 timers arbejde svarer til ca. 8.600 kr. for fuldtidsforsikrede og ca. 5.700 kr. for deltidsforsikrede (1999 niveau).

Den højeste præmie fås som fuldtidsforsikret ved 12 gange 481 timers arbejde, hvilket er muligt for en person, der opnår efterlønsret som 60 årig, og som ikke trækker på efterlønsordningen. Den maksimale præmie vil således være ca. 103.200 kr (1999 niveau).

For et deltidsforsikret medlem vil den højeste præmie være ca. 68.400 kr. (1999 niveau).

Afgørende for, om præmien beregnes efter reglerne for fuldtids- eller deltidsforsikrede, er, om medlemmet på det tidspunkt, hvor betingelserne for at optjene præmien er opfyldt, opfylder betingelserne for ret til efterløn som fuldtidsforsikret, jf. § 74 j, stk. 1, jf. stk. 2. Differentieringen af præmiens størrelse skal ses på baggrund af, at medlemmer, der i mange år har været deltidsforsikrede, har betalt mindre efterlønsbidrag end fuldtidsforsikrede. Endvidere vil besparelsen for det offentlige være mindre for et deltidsforsikret medlem, som vælger ikke at benytte efterlønsordningen, end for et fuldtidsforsikret medlem, idet efterlønsatsen for et deltidsforsikret medlem er lavere.

Til stk. 3

Det foreslås, at arbejdsløsheds-kassen foretager opgørelsen af arbejdets omfang, beregner præmiens størrelse samt står for udbetalingen af præmiebeløbet til det enkelte medlem. Der fastsættes nærmere regler herom, jf. bemærkningerne til stk. 5.

I finanslovsaftalen blev det aftalt, at præmien skulle gives som et nedslag i skatten. Nedslaget skulle så langt som muligt anvendes til modregning i afgift efter pensionsbeskatningsloven på udbetalt kapitalpension og midler fra Lønmodtagernes Dyrtdsfond. Hvis dette ikke var tilstrækkeligt til fuld anvendelse af præmien, skulle denne anvendes til modregning i indkomstskatterne efter samme principper som betalte foreløbige skatter. Hvis nedslaget udgjorde et større beløb end de nævnte afgifter og indkomstskatten, skulle det resterende beløb udbetales som overskydende skat. I tilfælde af dødsfald skulle nedslaget overføres til dødsboet.

Partierne bag aftalen er efterfølgende blevet enige om, at det vil være administrativt lettere og hurtigere

og mere forståeligt for borgerne, hvis præmien ydes som en kontant udbetaling. Der er således tale om en lettere administrerbar ordning, hvorfor det foreslås, at udbetalingen af præmiebeløbet foretages af det enkelte medlems arbejdsløsheds-kasse, som i forvejen har opgjort arbejdets omfang og beregnet præmiebeløbets størrelse.

Præmien udbetales derfor som en skattefri kontant ydelse fra arbejdsløsheds-kassen til de berettigede efter deres 65 års fødselsdag. I tilfælde af dødsfald, udbetales præmien til dødsboet.

Muligheden for at optjene præmie påvirkes ikke af, at en eventuel pensionsopsparing i øvrigt ville have betydet, at efterlønnen var blevet bortreguleret. Der vil således også i en sådan situation kunne optjenes ret til præmie.

Et medlem, der har optjent ret til præmie, og som opfylder betingelserne for at kunne få tilbagebetalt efterlønsbidrag, jf. forslaget til § 77 a, eller medlemmets bo, kan vælge mellem at få udbetalt efterlønsbidrag eller at få præmien udbetalt.

Til stk. 4

Det foreslås, at et krav på en optjent præmie ikke kan overdrages eller gøres til genstand for retsforfølgelse. Det foreslås dog, at der kan foretages modregning med eventuelle statslige tilgodehavender.

Til stk. 5

Med bestemmelsen i stk. 4, 1. pkt., foreslås det, at direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen efter forhandling med Landsarbejdsrådet kan fastsætte nærmere regler om opgørelsen af arbejdet i stk. 1 og 2, og om arbejde efter § 74 i, stk. 7, og § 74 j, stk. 5. Der henvises til bemærkningerne til § 74 j, stk. 5. Der vil endvidere blive fastsat regler, hvorefter medlemmer, der er kombinationsforsikrede, kan optjene ret til præmie, på samme måde som medlemmer, der er forsikrede som lønmodtagere eller selvstændige. Der vil endvidere blive fastsat regler om beregning og udbetaling af præmien.

Til § 74 l

Det foreslås, at udbetaling af efterløn følger de gældende principper i dagpengesystemet om opgørelse for 4 eller 5 uger. Der kan ikke længere ske månedlig udbetaling af efterløn, da der nu kan arbejdes ved siden af efterlønnen, og der skal derfor ske løbende fradrag for arbejdsindtægter efter de regler, der gælder for fradrag i dagpenge.

Det foreslås, at der ikke skal kunne udbetales efterløn i kombination med arbejde i udlandet, medmindre arbejdet udføres for en dansk arbejdsgiver, og med-

lemmet retmæssigt bevarer sit medlemskab af arbejdsløsheds-kassen.

Som en konsekvens af, at det bliver muligt at arbejde i efterlønsperioden, foreslås det, at der indsættes en bemyndigelse til udfærdigelse af regler om retten til efterløn i forbindelse med konflikt. Bemyndigelsen svarer til de gældende regler for modtagere af overgangsydelse, jf. § 75 n, stk. 2.

Til nr. 10

Forslaget er en konsekvensændring som følge af forslaget i § 1, nr. 7. Der henvises til bemærkningerne hertil samt endvidere til forslagens § 1, nr. 12.

Til nr. 11

Det foreslås præciseret, at alle medlemmer, der er fyldt 60 år inden den 1. juli 1999, er omfattet af de gældende efterlønsregler. Det gælder både for personer, der er gået på efterløn eller delefterløn, og medlemmer, som fortsat er på arbejdsmarkedet. Disse personer har dog fra den 1. januar 1999 haft mulighed for at få udstedt et efterlønsbevis, jf. gældende lovs § 75 b, stk. 4.

Samtidig med at den ny efterlønsordning træder i kraft, foreslås det, at den gældende efterlønsordning forbedres, således at ordningen gøres mere fleksibel.

Til nr. 12

Forslaget er en konsekvensændring som følge af forslaget i § 1, nr. 7. Der henvises til bemærkningerne hertil samt endvidere til forslagens § 1, nr. 10.

Til nr. 13

Efter de gældende regler, er det en grundlæggende betingelse, at medlemmet ved overgangen til efterløn helt har forladt arbejdslivet. Den ændrede formulering af § 75 a er en konsekvens af, at også den gældende efterlønsordning gøres mere fleksibel. Det vil således være muligt at overgå til efterløn, selv om man bevarer tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Til nr. 14

Forslaget er en konsekvensændring som følge af forslaget i § 1, nr. 20.

Til nr. 16 og 17

Forslagene er en konsekvens af, at det foreslås, at efterlønsreglerne i § 75 a-g fra den 1. juli 1999 kun skal omfatte medlemmer, der er fyldt 60 år inden den 1. juli 1999. Da disse medlemmer ikke skal indbetale efterlønsbidrag, jf. § 77, stk. 5, nr. 1, som affattet ved § 1, nr. 11, i lov nr. 1000 af 23. december 1998, fore-

slås det, at reglerne om indbetaling af efterlønsbidrag i § 75 b udgår.

Til nr. 18

Forslaget er en konsekvens af, at det bliver muligt at arbejde i ubegrænset omfang også i den gældende efterlønsordning. Der henvises til det tilsvarende forslag til § 74 c, stk. 5, i § 1, nr. 9, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 19

Forslaget er konsekvensændringer som følge af, at reglerne om delefterløn foreslås ophævet fra den 1. juli 1999, jf. lovforslagets § 1, nr. 25.

Der vil imidlertid fortsat i en periode være behov for at have regler om genindtræden i efterlønsordningen efter en periode med delefterløn. Der vil kunne fastsættes regler herom i medfør af § 75 b, stk. 11, der bliver stk. 10.

Til nr. 20

Til § 75 c, stk. 1-3

Det foreslås, at den nuværende efterlønsordning forbedres samtidig med, at den ny efterlønsordning træder i kraft. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger og nedenfor.

I den gældende efterlønsordning har efterlønsmodtagere mulighed for at arbejde i op til 200 timer inden for et kalenderår uden modregning i efterlønnen. Arbejdes der mere end 200 timer, er det ikke længere muligt at modtage efterløn.

Det foreslås, at der gives efterlønsmodtagere i den »gamle« ordning valgmulighed mellem 200 timers arbejde uden fradrag eller arbejde i ubegrænset omfang mod fuldt fradrag i efterlønnen efter de samme fradragsregler, som bliver fastsat i den »nye« efterlønsordning.

Vælger en efterlønsmodtager at arbejde ubegrænset mod fuldt fradrag i efterlønnen, gælder valget for resten af efterlønsperioden. Sker overgangen til ubegrænset arbejde mod fuldt fradrag i efterlønnen i løbet af et kalenderår, og er muligheden for 200 timers arbejde udnyttet helt eller delvist, skal der foretages fradrag for alt arbejdet i det pågældende kalenderår inkl. de forudgående 200 timers arbejde.

Efterlønsmodtagere, der er fortsat med at arbejde efter 200-timers reglen, og som overtræder denne grænse, skal overgå til reglen om ubegrænset arbejde mod fuldt fradrag i efterlønnen. Dette kommer til at gælde for resten af efterlønsperioden. Der vil dog under særlige omstændigheder, som efter gældende regler, være mulighed for at give tilladelse til, at medlem-

met kan fortsætte efter 200-timers reglen, jf. forslaget til affattelse af § 75 c, stk. 6, nr. 2.

Til § 75 c, stk. 4-5

Bestemmelserne svarer til de gældende bestemmelser i § 75 c, stk. 1-3, og finder anvendelse for de efterlønsmodtagere, som vil være omfattet af 200-timers reglen, jf. forslaget til affattelse af § 75 c, stk. 1, nr. 1.

Til § 75 c, stk. 6

Bestemmelsen svarer i hovedtræk til gældende lovs § 75 c, stk. 4.

Til § 75 c, stk. 7-8

Bestemmelserne svarer til gældende lovs § 75 c, stk. 5-6.

Til § 75 c, stk. 9

Bestemmelsen svarer til gældende lovs § 75 c, stk. 7. Det foreslås dog præciseret, at beskæftigelse i efterlønsperioden ikke kan danne grundlag for overflytning fra deltids- til fuldtidsforsikring efter lovens § 68. Baggrunden for forslaget er, at det bliver muligt at arbejde ubegrænset, men det skal ikke være muligt at skifte forsikringsstatus i efterlønsperioden.

Til § 75 c, stk. 10-13

Det foreslås, at det også bliver muligt for medlemmer omfattet af den gældende efterlønsordning at optjene en skattefri præmie, hvis medlemmet efter den 1. juli 1999 arbejder i mindst to år, fuldtidsforsikrede dog mindst 3.120 timer og deltidsforsikrede mindst 2.496 (i eller uden for efterlønsordningen). Der kan optjenes præmie for arbejde ud over den nævnte periode efter regler, der svarer til de regler, som er foreslået i den ny efterlønsordning, jf. forslaget til § 74 k i § 1, nr. 9. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne hertil.

Til nr. 21

Forslaget er konsekvensændringer som følge af, at reglerne om delefterløn foreslås ophævet fra den 1. juli 1999, jf. lovforslagets § 1, nr. 25.

Der vil imidlertid fortsat i en periode være behov for en bestemmelse om, at perioder med delefterløn ikke afkorter perioden med efterløn efter stk. 1 i hhv. § 75 d og § 75 e. Der vil kunne fastsættes regler herom i medfør af § 75 b, stk. 11, der bliver stk. 10.

Til nr. 22

Det foreslås, at reglerne om ret til overgang til overgangsydelse ophæves, idet det ikke siden udgangen af 1995 har været muligt at overgå til overgangsydelse.

Reglerne om fortsat ret til overgangsydelse foreslås opretholdt uændret, jf. dog nedenfor til nr. 23 og 24.

Til nr. 23

Efter de gældende regler har modtagere af overgangsydelse ret til at have lønarbejde i ubegrænset omfang mod fradrag i overgangsydelsen. De har dog ret til et fradragsfrit beløb på 29.900 kr. (i 1999) ved lønarbejde, hverv eller tilladt jordbrug.

Medlemmer på overgangsydelse har endvidere ret til at drive selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse i samme omfang som efter de gældende efterlønsregler, dvs. efter tilladelse fra direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen og i højst 200 timer om året. Driver medlemmet selvstændig virksomhed efter disse regler, har medlemmet ret til indtægten herfra uden fradrag i efterlønnen, men har ikke yderligere ret til fradragsfri indtægter ved lønarbejde m.v. Forslaget til § 75 j indebærer, at reglerne om selvstændig virksomhed tilpasses reglerne om selvstændig virksomhed i den nye efterlønsordning, jf. § 74 f, således, at også modtagere af overgangsydelse får en udvidet ret til at drive selvstændig virksomhed. De øvrige rettigheder bevares uændret. Der er herudover tale om redaktionelle ændringer.

Til § 75 j, stk. 1

Det foreslås, at retten til at arbejde i overgangsydelsesperioden tilpasses retten til at arbejde i den nye efterlønsordning. Det vil sige, at medlemmer på overgangsydelse fortsat kan arbejde i ubegrænset omfang ved lønarbejde mod fradrag, dog fortsat med et fradragsfrit beløb, og får mulighed for at drive selvstændig virksomhed i samme omfang som efterlønsmodtagere og med samme regler for fradrag, jf. forslaget til § 74 f. Der henvises til bemærkningerne hertil.

Til § 75 j, stk. 2 og 4

Det foreslås, at medlemmer på overgangsydelse fortsat kan vælge at drive selvstændig virksomhed i begrænset omfang uden fradrag i overgangsydelsen. Det foreslås i stk. 4, at medlemmet ikke herudover vil kunne have fradragsfri indtægter. Bestemmelserne svarer indholdsmæssigt til den gældende lovs § 75 j, stk. 4 og 6. Det foreslås herudover, at medlemmer, der i øvrigt driver selvstændig virksomhed, ikke har ret til fradragsfri indtægter.

Til § 75 j, stk. 3

Det foreslås, at et medlem, der har valgt at drive selvstændig virksomhed i højst 200 timer om året, og som overtræder denne grænse, overføres til de regler,

der gælder for drift af selvstændig virksomhed i øvrigt, jf. § 74 f.

Til nr. 24

Forslaget er identisk med forslagene i efterlønsordningerne om betydningen af ydelser efter lov om social pension eller tilsvarende udenlandsk lovgivning, jf. forslaget § 1, nr. 9, ad § 74 c, stk. 5, og forslaget § 1, nr. 18.

Til nr. 25

Det er en del af finanslovsaftalen, at delefterlønsordningen skal ophæves pr. 1. juli 1999. Der henvises til de almindelige bemærkninger. Der henvises endvidere til bemærkningerne til forslaget § 5, som indeholder forslag til regler for medlemmer, der allerede er på delefterløn.

Til nr. 28

Forslaget til ændringen af § 77, stk. 5, nr. 5, som affattet ved lov nr. 1000 af 23. december 1998, er en følge af, at det er foreslået, at anciennitetskravet for retten til efterløn pr. 1. juli 1999 hæves til 25 år inden for 30 år, jf. forslaget til § 74 a, stk. 1, nr. 2 og 3, i § 1, nr. 9. Medlemmer der er under 30 år, vil således ikke skulle opkræves efterlønsbidrag, da bidrag indbetalt før de 30 år, ikke vil kunne medregnes til opfyldelse af anciennitetskravet.

Til nr. 30

Det foreslås, at et medlem eller boet efter et medlem får ret til at få tilbagebetalt indbetalte efterlønsbidrag, hvis medlemmet tilkendes førtidspension på grund af nedsat erhvervssevne efter lov om social pension eller tilsvarende udenlandsk lovgivning eller afgår ved døden inden det fyldte 65. år.

Beløbet, der kan tilbagebetales, svarer til det antal gange af højeste dagpengebeløb for henholdsvis fuldtids- og deltidsforsikrede, der samlet er betalt i efterlønsbidrag efter § 77, stk. 4. Arbejdsløsheds-kassen kan vælge løbende at give medlemmet oplysning om, hvad der er indbetalt i efterlønsbidrag. Hvis medlemmet er overgået til efterløn, fradrages det samlede betalte efterlønsbidrag et beløb svarende til 5 dagpenge-satser for henholdsvis deltids- og fuldtidsforsikrede for hver påbegyndt uge, medlemmet har fået udbetalt efterløn.

Tilbagebetalingen sker med den aktuelle sats for højeste dagpenge på tilbagebetalingstidspunktet. Herefter sker der automatisk en regulering af de indbetalte bidrag. Tilbagebetalingsbeløbet beregnes for perioder, hvor der er betalt bidrag som fuldtidsforsikret, på baggrund af højeste dagpenge for fuldtidsforsikrede

efter § 47, og for perioder, hvor der er betalt bidrag som deltidsforsikret, på baggrund af højeste dagpengebeløb for deltidsforsikrede efter § 70.

I det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af arbejdsmarkedsfondsloven, ligningsloven og pensionsbeskatningsloven (Fradrag for bidrag til efterlønsordningen og beskatning af tilbagebetalinger fra efterlønsordningen m.v.), er det foreslået, at der før udbetalingen fratrækkes tilbagebetalingsbeløbet en afgift på 30 pct. som et modstykke til det ligningsmæssige fradrag for indbetalingerne.

Det er fastsat, at der ikke både er ret til tilbagebetaling af efterlønsbidraget og til optjent præmie, jf. forslaget til § 74 k i § 1, nr. 9.

De nærmere regler for tilbagebetaling af efterlønsbidrag, herunder for opgørelse af det beløb, der skal tilbagebetales, vil blive fastsat af direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen. Der kan herunder fastsættes regler om, at direktøren i særlige tilfælde kan tillade tilbagebetaling, selv om medlemmet ikke får tilkendt førtidspension eller er afgået ved døden. Det forudsættes, at tilladelse kun gives i ganske særlige tilfælde, fx hvis et medlem er overgået til fleksjob efter lov om social pension før det fyldte 50. år og derfor har mistet retten til såvel efterløn som seniorydelse.

Til nr. 31

Forslaget er konsekvensændringer som følge af, at reglerne om delefterløn foreslås ophævet fra den 1. juli 1999, jf. lovforslagets § 1, nr. 25. Herudover gives der arbejdsløsheds-kasserne ret til refusion for de udgifter, arbejdsløsheds-kasserne har afholdt efter § 77, stk. 8, og § 77 a (tilbagebetalte efterlønsbidrag). Endvidere gives der arbejdsløsheds-kasserne ret til refusion for udbetalte præmiebeløb.

Til nr. 32

Forslaget er konsekvensændringer som følge af, at reglerne om delefterløn foreslås ophævet fra den 1. juli 1999, jf. lovforslagets § 1, nr. 25.

Herudover skal arbejdsløsheds-kasserne give oplysninger til brug for beregningen af de udgifter, som de har afholdt efter § 77, stk. 8, og § 77 a. Der er endvidere tale om konsekvensændringer som følge af de ændrede regler for medlemsbidrag, som vedtaget ved lov nr. 1000 af 23. december 1998.

Til nr. 34-36

Forslagene er konsekvensændringer som følge af, at reglerne om delefterløn foreslås ophævet fra den 1. juli 1999, jf. lovforslagets § 1, nr. 25. Delefterløn udgår således af § 86, stk. 1, 2, 4 og 9. Der vil imidlertid fortsat i en periode være behov for at kunne kræve til-

bagebetaling m.v. af delefterløn. Dette vil kunne ske med hjemmel i § 86, stk. 13.

Det foreslås endvidere, at reglerne om tilbagebetaling m.v. også kommer til at omfatte præmiebeløb efter § 74 k.

Til § 2

Til nr. 1 og 2

Det foreslås, at anciennitetskravet for ret til seniorydelse som hidtil følger anciennitetskravet for ret til efterløn. Det foreslås derfor ændret til 25 år inden for de sidste 30 år. Der indføres samtidig en overgangsordning, som svarer til den foreslåede overgangsordning i efterlønsreglerne. Der henvises til forslaget til § 74 a, stk. 1, nr. 2 og 3, i § 1, nr. 9, samt bemærkningerne hertil.

Til § 3

Til nr. 1 og 4

Ændringerne medfører, at den hidtil gældende aldersgrænse for ret og pligt til aktivering ophæves. Det betyder, at ledige over 60 år vil have ret og pligt til aktivering. Det foreslås samtidig, at ret og pligt til aktivering indtræder efter 6 måneders ledighed. Det bemærkes, at den samlede dagpengeperiode for ledige over 60 år højst kan udgøre 30 måneder, jf. arbejdsløshedsforsikringslovens § 55, stk. 5. Ledighed forud for det 60. år medregnes i de 30 måneder. Perioden med aktivering vil således kunne være op til 2 år.

Til nr. 2

Der er tale om en redaktionel ændring, idet der under Folketingets behandling af L 31, som blev vedtaget ved 3. behandling den 10. december 1998, og som er trådt i kraft den 1. januar 1999 som lov nr. 896 af 16. december 1998, er opstået en fejl, hvorved kapitel 9 a Puljeforbud ikke er nævnt i bestemmelsen.

Til nr. 3.

Der er tale om en redaktionel ændring, idet der retteligt skulle have været henvist til § 41, stk. 1, nr. 3, litra b.

Til nr. 5.

Der er tale om en redaktionel ændring som følge af ophævelsen af lov om kommunal aktivering.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 1999. I stk. 2 foreslås det, at reglerne om ret og pligt til aktivering kun skal finde anvendelse for medlemmer,

der fylder 60 år og påbegynder en dagpengeperiode den 1. juli 1999 eller senere.

Til § 5

Forslaget er en konsekvens af, at reglerne om delefterløn foreslås ophævet, jf. § 1, nr. 25.

Til stk. 1

Det foreslås i stk. 1, at medlemmer, der modtager delefterløn den 1. juli 1999, overføres til den »gamle« efterlønsordning med de ændringer, der er foreslået med dette lovforslag. Dette betyder, at medlemmerne kan videreføre den beskæftigelse, der har dannet grundlag for delefterlønnen, efter overgangen til efterløn, men med mulighed for at ændre arbejdstiden uden begrænsninger. Betingelserne for at arbejde i efterlønsperioden og fradrag herfor vil herefter ske efter reglen i den foreslåede affattelse af § 75 c i § 1, nr. 20.

Til stk. 2

Medlemmer på delefterløn modtager efter de gældende regler et beløb svarende til 82 pct. af 1/37 af højeste dagpenge pr. uge for hver time arbejdstiden er nedsat i forhold til den hidtidige arbejdstid. Forslaget til stk. 2 indebærer, at en delefterlønsmodtager ved overgangen til efterløn får beregnet en efterlønsatts. Beregningen vil ske efter de hidtil gældende regler for overgang til efterløn fra delefterløn, og vil betyde, at medlemmerne vil få en højere sats, end hvis de var fortsat på delefterløn, hvis de i øvrigt er berettiget hertil.

Til stk. 3

Forslaget til stk. 3 indeholder en overgangsbestemmelse, hvorefter et medlem på trods af overgang til efterløn inden 63 års alderen får mulighed for efterløn efter den såkaldte »63 års regel«. Herved sikres det, at medlemmer, der er overgået til delefterløn med en forventning om at kunne benytte sig af 63 års reglen, ikke stilles ringere end hidtil. Det foreslås, at et medlem, der er på delefterløn ved lovens ikrafttræden, og som ikke er fyldt 63 år, kan vælge at overgå til efterløn på en sats, der svarer til den hidtidige delefterlønsatts. Medlemmet har herefter ret til at modtage efterløn fra det 63. år og i resten af efterlønsperioden efter lovens § 75 d, stk. 1, og § 75 e, stk. 1, dvs. svarende til den individuelle dagpengesats, hvis medlemmet i øvrigt opfylder betingelserne herfor. Det vil som hidtil være en betingelse, at medlemmet ved det 63. år er berettiget til dagpenge i mindst 2 år. Det er derfor nødvendigt at fravige reglen om, at perioder med efterløn forbruger af ydelsesperioden efter § 55, stk. 5. Det er endvidere en betingelse, at medlemmet indtil 63 års

alderen mindst har arbejdet i et omfang, der ville være en betingelse for ret til delefterløn efter de hidtil gældende regler.

Til stk. 4

Med forslaget til stk. 4 sikres det, at medlemmer, der driver selvstændig virksomhed efter de gældende delefterlønsregler, kan fortsætte med virksomheden efter overgangen til efterløn.

Til stk. 5

Forslaget til stk. 5 er en konsekvens af, at reglerne om delefterløn foreslås ophævet. Det sikres med bestemmelsen, at en kasse fortsat vil kunne få refusion for udgifter afholdt efter den gældende lovs kapitel 11 d.

Til stk. 6

Med forslaget til stk. 6 bemyndiges direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen til at fastsætte regler om overgangen fra delefterløn til efterløn efter denne bestemmelse, herunder om beregningen af efterlønnen.

Til § 6

Det foreslås, at direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen fastsætter nærmere regler om opfyldelsen af anciennitetskravene i lovens § 74 a, stk. 1, nr. 2 og 3, for personer, som er tilkendt eller tilkendes bruttorevalideringsydelse efter reglerne i lov om aktiv socialpolitik, og som har haft en forudgående tilknytning til

arbejdsmarkedet, men på grund af sygdom har meldt sig ud af arbejdsløsheds-kassen før den 1. juli 1999.

Hensigten med bestemmelsen er at sikre, at en person med forudgående arbejdsmarkedstilknytning, der har opgivet sit medlemskab af arbejdsløsheds-kassen på grund af sygdom, og som gennem uddannelse på bruttorevalideringsydelse generhverver en fast arbejdsmarkedstilknytning, fortsat vil kunne få ret til efterløn, selv om personen ikke umiddelbart ville kunne opfylde anciennitetskravene.

Der vil kunne fastsættes regler om, at perioder, i hvilke der har været udbetalt bruttorevalideringsydelse, kan medregnes til opfyldelse af anciennitetskravet for så vidt angår efterlønsbidrag og medlemskab af arbejdsløsheds-kassen. Der kan endvidere åbnes mulighed for, at medlemsperioder, der ligger før sygemeldingen, kan medregnes. For at være omfattet af reglerne forudsættes det, at personen efterfølgende igen optages i en arbejdsløsheds-kasse.

Reglerne omfatter kun personer, der har fået udarbejdet en erhvervsplan, som modtager eller har modtaget bruttorevalideringsydelse, og som har udmeldt sig af arbejdsløsheds-kassen før den 1. juli 1999.

Personer, der melder sig ud af en arbejdsløsheds-kasse efter den 1. juli 1999, vil ikke være omfattet af ordningen, da de fortsat kan opretholde et medlemskab af en arbejdsløsheds-kasse og dermed indbetale efterlønsbidrag. Det vil i sig selv være en incitament til at bevare medlemskabet, at de kan optjene ret til efterløn.

Bilag om lovforslagets virkninger belyst ved 6 eksempler

Der vedlægges nedenfor 6 eksempler, hvor forskellen mellem den eksisterende efterlønsordning og den foreslåede efterlønsordning er opgjort for hvert år mellem 60 og 67 år. For alle eksempler er vist situationen både som lejer og som boligejer.

I det følgende gennemgås kort de benyttede beregningsforudsætninger.

I alle eksempler er efterlønsforslaget forudsat fuldt indfaset, svarende til år 2003. Der regnes ligeledes med fuldt indfaset skattereform og tilsvarende fuldt indfasede boligstøtteregler. Ene-este fradrag i personlig indkomst er medlemsbidraget til a-kassen, som er forskelligt i nuværende ordning og den foreslåede.

Efterlønnen, fradrag, modregningsbeløb mv. er beregnet i 1999-PL med 52 uger og udfra de afrundinger m.v., der vil gælde ved udbetalingen. Dette giver en efterløn på 130.520 kr. årligt under den foreslåede efterlønsordnings 91 pct.-sats.

Der er taget højde for boligsikring til efterlønsmodtagere samt boligydelse og varmetillæg til folkepensionister. I alle eksempler er der for lejere forudsat en boligudgift på 36.000 kr. årligt for enlige og 48.000 kr. for gifte. Udgiften til varme er årligt på 6.000 kr. for enlige og 7.200 kr. for gifte.

I eksempel 1, hvor personen har en opsat løbende pension (arbejdsmarkedspension), udgør pensionen 50.000 kr. årligt ved udbetaling fra det 67. år. Det svarer til 28.500 kr. ved udbeta-

ling fra det 60. år. Denne pension vil have samme virkning i den foreslåede efterlønsordning som en kapitalpension på 456.000 kr.

I eksempel 2 ses på en person med 2½ års forudgående ledighed og uden privat pensionsformue. Dette betyder, at personen under den gamle ordning får 82 pct.-satsen hele efterlønsperioden mod 91 pct.-satsen under den foreslåede ordning.

I eksempel 3 er antaget, at personen har en timeløn på 143 kr. svarende til en årsløn med 15 timers arbejde på 101.501 kr. efter arbejdsmarkedsbidrag. Personens ATP-indbetaling ophører endvidere først ved det 65. år og det er forudsat, at personen får udbetalt 18.400 kr. årligt herfra.

I eksempel 4, hvor ægtefællen er fuldtidsbeskæftiget (143 kr. i timen), er der taget hensyn til, at uudnyttet bundfradrag i mellemskatten kan overføres mellem ægtefæller.

I eksempel 5, hvor ægtefællen er folkepensionist, er det antaget, at ægtefællen har en ATP-udbetaling på 18.600 kr. årligt, mens der i eksempel 6, hvor ægtefællen er førtidspensionist, ikke er ATP-pension. Der er i begge eksempler taget hensyn til efterlønnens/folkepensionens betydning for ægtefællens pensionstillæg og boligstøtte.

For alle gifte er boligsikring, boligydelse, varmetillæg og ændringer i ægtefællens indkomst (jf. ovenfor) delt ligeligt mellem ægtefællen og personen i eksemplet.

**Eksempel 1. Enlige uden forudgående ledighed
med en arbejdsmarkedspension på 50.000 kr. ved udbetaling fra det 67. år**

1999-PL	60 år	61 år	62 år	63 år	64 år	65 år	66 år
Ny efterlønsordning							
Lønindkomst efter AM-bidrag	0	0	0	0	0	0	0
Efterløn / Folkepension	122.840	122.840	122.840	122.840	122.840	92.100	92.100
Pension / ATP						56.880	56.880
Samlet bruttoindkomst	122.840	122.840	122.840	122.840	122.840	148.980	148.980
Rådighedsbeløb							
Lejer	91.512	91.512	91.512	91.512	91.512	123.305	123.305
Ejer	86.112	86.112	86.112	86.112	86.112	104.525	104.525
Gammel efterlønsordning							
Lønindkomst efter AM-bidrag	0	0	0	0	0	0	0
Efterløn / Folkepension	143.520	143.520	130.520	117.780	117.780	117.780	117.780
Pension							
Samlet bruttoindkomst	143.520	143.520	130.520	117.780	117.780	117.780	117.780
Rådighedsbeløb							
Lejer	105.199	105.199	97.152	89.265	89.265	89.265	89.265
Ejer	99.799	99.799	91.752	83.865	83.865	83.865	83.865
Forskel i rådighedsbeløb							
Lejer	-13.687	-13.687	-5.640	2.247	2.247	34.039	34.039
Ejer	-13.687	-13.687	-5.640	2.247	2.247	20.659	20.659

Anm.: Rådighedsbeløb er efter skat, inklusiv bolig- og varmetilskud samt bidrag til a-kasse

Eksempel 2. Enlig med 2½ års forudgående ledighed og uden en privat pensionsformue

1999-PL	60 år	61 år	62 år	63 år	64 år	65 år	66 år
Ny efterlønsordning							
Lønindkomst efter AM-bidrag	0	0	0	0	0	0	0
Efterløn / Folkepension	130.520	130.520	130.520	130.520	130.520	95.640	95.640
Pension / ATP						14.880	14.880
Samlet bruttoindkomst	130.520	130.520	130.520	130.520	130.520	110.520	110.520
Rådighedsbeløb							
Lejer	96.266	96.266	96.266	96.266	96.266	106.578	106.578
Ejer	90.866	90.866	90.866	90.866	90.866	82.674	82.674
Gammel efterlønsordning							
Lønindkomst efter AM-bidrag	0	0	0	0	0	0	0
Efterløn / Folkepension	117.780	117.780	117.780	117.780	117.780	117.780	117.780
Pension							
Samlet bruttoindkomst	117.780	117.780	117.780	117.780	117.780	117.780	117.780
Rådighedsbeløb							
Lejer	89.265	89.265	89.265	89.265	89.265	89.265	89.265
Ejer	83.865	83.865	83.865	83.865	83.865	83.865	83.865
Forskel i rådighedsbeløb							
Lejer	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000	17.313	17.313
Ejer	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000	-1.191	-1.191

Anm.: Rådighedsbeløb er efter skat, inklusiv bolig- og varmetilskud samt bidrag til a-kasse

**Eksempel 3. Enlig uden forudgående ledighed og 15 timers arbejde,
uden en privat pensionsformue**

1999-PL	60 år	61 år	62 år	63 år	64 år	65 år	66 år
Ny efterlønsordning							
Lønindkomst efter AM-bidrag	101.501	101.501	101.501	101.501	101.501	101.501	101.501
Efterløn / Folkepension	77.606	77.606	77.606	77.606	77.606	73.176	73.176
Pension / ATP						18.400	18.400
Samlet bruttoindkomst	179.108	179.108	179.108	179.108	179.108	193.077	193.077
Rådighedsbeløb							
Lejer	126.137	126.137	126.137	126.137	126.137	139.430	139.430
Ejer	120.737	120.737	120.737	120.737	120.737	130.778	130.778
Gammel efterlønsordning							
Lønindkomst efter AM-bidrag	101.501	101.501	101.501	101.501	101.501	101.501	101.501
Efterløn / Folkepension	70.031	70.031	70.031	70.031	70.031	70.031	70.031
Pension							
Samlet bruttoindkomst	171.532	171.532	171.532	171.532	171.532	171.532	171.532
Rådighedsbeløb							
Lejer	122.538	122.538	122.538	122.538	122.538	122.538	122.538
Ejer	117.138	117.138	117.138	117.138	117.138	117.138	117.138
Forskel i rådighedsbeløb							
Lejer	3.599	3.599	3.599	3.599	3.599	16.892	16.892
Ejer	3.599	3.599	3.599	3.599	3.599	13.640	13.640

Anm.: Rådighedsbeløb er efter skat, inklusiv bolig- og varmetilskud samt bidrag til a-kasse

Eksempel 4. Gift og med en arbejdsmarkedspension på 50.000 kr. ved udbetaling fra det 67. år, hvor ægtefællen er fuldtidsbeskæftiget

<i>1999-PL</i>	60 år	61 år	62 år	63 år	64 år	65 år	66 år
Ny efterlønsordning							
Lønindkomst efter AM-bidrag	0	0	0	0	0	0	0
Efterløn / Folkepension	122.840	122.840	122.840	122.840	122.840	48.024	48.024
Pension / ATP						56.880	56.880
Samlet bruttoindkomst	122.840	122.840	122.840	122.840	122.840	104.904	104.904
Rådighedsbeløb							
Lejer	87.697	87.697	87.697	87.697	87.697	79.366	79.366
Ejer	87.697	87.697	87.697	87.697	87.697	79.366	79.366
Gammel efterlønsordning							
Lønindkomst efter AM-bidrag	0	0	0	0	0	0	0
Efterløn / Folkepension	143.520	143.520	130.520	117.780	117.780	117.780	117.780
Pension							
Samlet bruttoindkomst	143.520	143.520	130.520	117.780	117.780	117.780	117.780
Rådighedsbeløb							
Lejer	100.764	100.764	93.107	85.603	85.603	85.603	85.603
Ejer	100.764	100.764	93.107	85.603	85.603	85.603	85.603
Forskel i rådighedsbeløb							
Lejer	-13.067	-13.067	-5.410	2.095	2.095	-6.237	-6.237
Ejer	-13.067	-13.067	-5.410	2.095	2.095	-6.237	-6.237

Anm.: Rådighedsbeløb er efter skat, inklusiv bolig- og varmetilskud samt bidrag til a-kasse

Der er i beregningen taget hensyn til ændringer i ægtefællens indkomst s.f.a. ændringer i ægtefællens skattebetalinger

Eksempel 5. Gift og med en arbejdsmarkedspension på 50.000 kr. ved udbetaling fra det 67. år, hvor ægtefællen er folkepensionist

<i>1999-PL</i>	60 år	61 år	62 år	63 år	64 år	65 år	66 år
Ny efterlønsordning							
Lønindkomst efter AM-bidrag	0	0	0	0	0	0	0
Efterløn / Folkepension	122.840	122.840	122.840	122.840	122.840	69.864	69.864
Pension / ATP						56.880	56.880
Samlet bruttoindkomst	122.840	122.840	122.840	122.840	122.840	126.744	126.744
Rådighedsbeløb							
Lejer	96.304	96.304	96.304	96.304	96.304	102.983	102.983
Ejer	88.036	88.036	88.036	88.036	88.036	96.631	96.631
Gammel efterlønsordning							
Lønindkomst efter AM-bidrag	0	0	0	0	0	0	0
Efterløn / Folkepension	143.520	143.520	130.520	117.780	117.780	117.780	117.780
Pension							
Samlet bruttoindkomst	143.520	143.520	130.520	117.780	117.780	117.780	117.780
Rådighedsbeløb							
Lejer	106.375	106.375	100.549	94.865	94.865	94.865	94.865
Ejer	99.799	99.799	92.959	86.261	86.261	86.261	86.261
Forskel i rådighedsbeløb							
Lejer	-10.071	-10.071	-4.245	1.439	1.439	8.118	8.118
Ejer	-11.763	-11.763	-4.923	1.775	1.775	10.370	10.370

Anm.: Rådighedsbeløb er efter skat, inklusiv bolig- og varmetilskud samt bidrag til a-kasse

Der er i beregningen taget hensyn til ændringer i ægtefællens indkomst s.f.a. ændringer i ægtefællens pensionstillæg i forhold til 100 pct.-satsen på efterløn

Eksempel 6. Gift og med en arbejdsmarkedspension på 50.000 kr. ved udbetaling fra det 67. år, hvor ægtefællen er førtidspensionist (mellemste)

1999-PL	60 år	61 år	62 år	63 år	64 år	65 år	66 år
Ny efterlønsordning							
Lønindkomst efter AM-bidrag	0	0	0	0	0	0	0
Efterløn / Folkepension	122.840	122.840	122.840	122.840	122.840	69.864	69.864
Pension / ATP						56.880	56.880
Samlet bruttoindkomst	122.840	122.840	122.840	122.840	122.840	126.744	126.744
Rådighedsbeløb							
Lejer	97.762	97.762	97.762	97.762	97.762	103.694	103.694
Ejer	88.036	88.036	88.036	88.036	88.036	95.204	95.204
Gammel efterlønsordning							
Lønindkomst efter AM-bidrag	0	0	0	0	0	0	0
Efterløn / Folkepension	143.520	143.520	130.520	117.780	117.780	117.780	117.780
Pension							
Samlet bruttoindkomst	143.520	143.520	130.520	117.780	117.780	117.780	117.780
Rådighedsbeløb							
Lejer	107.839	107.839	102.013	96.329	96.329	96.329	96.329
Ejer	99.799	99.799	92.959	86.261	86.261	86.261	86.261
Forskel i rådighedsbeløb							
Lejer	-10.077	-10.077	-4.251	1.433	1.433	7.365	7.365
Ejer	-11.763	-11.763	-4.923	1.775	1.775	8.943	8.943

Anm.: Rådighedsbeløb er efter skat, inklusiv bolig- og varmetilskud samt bidrag til a-kasse

Der er i beregningen taget hensyn til ændringer i ægtefællens indkomst s.f.a. ændringer i ægtefællens pensionstillæg i forhold til 100 pct.-satsen på efterløn

Til lovforslag nr. L 174. Skriftlig fremsættelse (5. februar 1999)

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om seniorydelse og lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. (Fleksibel efterløn m.v.).

(Lovforslag nr. L 174).

Lovforslaget er opfølgning på den del af finanslovsaftalen for 1999, der vedrører et nyt tilbagetrækningssystem med virkning fra 1. juli 1999.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med social- og skatteministerens samtidigt fremsatte lovforslag om opfølgning på det ny tilbagetrækningssystem.

Der foreslås indført et nyt fleksibelt tilbagetrækningssystem, som sikrer en senere og mere gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Den ny ordning giver en konkret økonomisk tilskyndelse til at blive længere på arbejdsmarkedet og giver langt mere fleksible muligheder for gradvis tilbagetrækning. Efterlønsordningen vedbliver med at være en vigtig og central del af velfærdssamfundet, og det er dermed sikret, at det fortsat vil være muligt at modtage efterløn fra det fyldte 60. år. Det har ikke mindst været vigtigt for regeringen, at de, der har behov for at kunne trække sig tilbage på dette tidspunkt i deres liv, fortsat har denne mulighed.

De nye regler indeholder følgende elementer:

Nye betingelser for ret til efterløn

Betingelserne for efterløn vil stort set være uændrede, dog hæves anciennitetskravet for medlemskab og indbetaling af efterlønsbidrag fra 20 år til 25 år, og det bliver en betingelse, at medlemmet har fået opgjort sin pensionsformue ved det fyldte 60. år.

Efterlønsbevis

De nye regler om ret til et efterlønsbevis videreføres i den nye efterlønsordning. Efterlønsbeviset sikrer den enkelte ret til efterløn på trods af evt. sygdom og sikrer samtidig beregningsgrundlaget for den enkeltes efterløn. Udstedelsen af efterlønsbeviset bliver endvidere omdrejningspunktet for opnåelse af en række særlige rettigheder.

Enstrengt fleksibel efterlønsordning

Efterlønnen og delefterlønnen afløses af en ny fleksibel ordning, hvor det bliver muligt at arbejde i ubegrænset omfang mod fradrag i efterlønnen. Der bliver særlige regler for drift af selvstændig virksomhed. Ydelsen i hele efterlønsperioden udgør højst 91 pct. af maksimale dagpenge inden fradrag for pension og arbejde. 200 timers reglen afskaffes, dog ikke for medlemmer, der overgår til efterløn fra overgangsydelse. De vil kunne vælge mellem den gældende 200 timers regel og de nye fleksible muligheder for at arbejde mod fradrag.

Frادrag for pension

Der modregnes som hovedregel fremover i efterlønnen for alle pensionsordninger, uanset om de kommer til udbetaling i efterlønsperioden eller ej. Der vil være et bundfradrag på 10.000 kr. om året for visse pensionstyper. Der indføres et højere bundfradrag som en overgangsordning.

Særlige rettigheder for medlemmer, der udskyder overgangen til efterløn

Medlemmer, der udskyder overgangen til efterløn i mindst 2 år efter bevisets virkningsdato, og som efter udstedelsen af efterlønsbeviset har arbejdet svarende til mindst 2 års fuldtidsbeskæftigelse, dvs. i mindst 3.120 timer (deltidsforsikret 2.496 timer), opnår følgende rettigheder:

- Ret til efterløn svarende til højst maksimale dagpenge i hele efterlønsperioden.
- Ret til at optjene en præmie for hver 481 timer, der arbejdes yderligere, dog højst for 12 gange 481 timer.
- Fritagelse for fradrag for andre pensionsordninger end pensioner med løbende udbetalinger, der er led i et ansættelsesforhold.

Tilbagebetaling af efterlønsbidrag

Der vil kunne foretages tilbagebetaling af efterlønsbidrag, hvis et medlem tilkendes førtidspension på grund af nedsat erhvervsevne, eller hvis medlemmet dør.

Medlemmer, der er fyldt 60 år inden den 1. juli 1999, forbliver eller overgår til den gældende ef-

terlønsordningen. Ordningen ændres på følgende område:

Bedre muligheder for at arbejde

Medlemmer, der ønsker at arbejde i efterlønsperioden, kan vælge at arbejde efter den gældende 200 timers regel, eller med de nye fleksible muligheder for at arbejde mod fradrag i efterlønnen.

Præmieordning

Medlemmer på den gældende efterlønsordning vil også kunne optjene ret til en præmie ved arbejde efter de samme regler som på den nye efterlønsordning.

Idet jeg i øvrigt henviser til den generelle fremsættelse, skal jeg på regeringens vegne anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling